İŞKUR

2017

DENİZLİ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

DENİZLİ ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

2017

YAZARLAR

ADEM YILDIRIM

ERHAN ERDOĞAN

SUNUŞ

İşsizlik günümüz toplumlarının olduğu gibi ülkemizin de en önemli sorunlardan biridir. İşgücü potansiyeline sahip bireylere istihdam olanağının sağlanmaması ya da iş piyasasında yeterince işe uygun işgücü olmamasından dolayı işsizlik sorunu ortaya çıkmaktadır. Şüphesiz, bu problem yalnız bireyde değil, bireyin içinde yaşadığı toplumda da olumsuz etkiler yaratmaktadır. İnsanların toplum içinde var oldukları ve toplumu şekillendirdikleri düşünüldüğünde işsizliğin sadece bireyi etkilemediği görülmektedir. Toplumların sosyolojik, ekonomik durumlarını olumsuz yönde etkileyen bu sorun, toplumsal huzursuzlukları da beraberinde getirmektedir.

Ülkelerin kalkınmasının temeli olan istihdamın arttırılması; işsizliğin azaltılması, işgücü piyasasının geliştirilmesi, eğitimin işgücü talebine duyarlılığının arttırılması, işgücü arz ve talebinin doğru olarak tespit edilebilmesine ve buna uygun politikaların geliştirilmesine bağlıdır. Bu nedenle istihdam artırıcı yatırım ve politikalara ağırlık vermek birçok kamu politikasının önceliğini oluşturmaktadır.

Bu bağlamda, İşgücü piyasasının sorun ve ihtiyaçlarının doğru bir şekilde tespit edilebilmesi, güncel araştırma çalışmaları ile mümkün olabilmektedir. İşsizlikle mücadele sürecini daha etkin bir şekilde yürütebilmek ve etkin istihdam politikaları oluşturabilmek için, işgücü piyasasını arz ve talep yönleriyle detaylı bir şekilde ele almak önem teşkil etmektedir. İşgücü piyasasındaki mevcut durum ve ihtiyaçlara ilişkin birçok veriyi sunan işgücü piyasası analiz raporlarıyla, işsizlerin vasıflı hale getirilmesi, işgücü piyasasında arz ve talebin doğru bir şekilde eşleşmesini sağlayacak olan aktif işgücü programlarının amaca uygun bir şekilde yürütülmesi amaçlanmaktadır. Tüm bunların dışında hem ortaöğretimde hem de yükseköğretimde açılması planlanan alanlara yönelik veriler sağlamakla birlikte örgün eğitim planlayıcılarına da yol gösteren bir çalışmadır.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında gösterdikleri özenli çalışma nedeniyle Denizli Çalışma ve İş Kurumu personeline, araştırma sürecinde işyeri bilgi formlarına titiz bir şekilde yanıt veren tüm işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür eder, Denizli İşgücü Piyasası Araştırmasının ilimiz ve tüm ilgililer için yararlı olmasını temenni ederim.

Hasan KARAHAN

Vali

ÖNSÖZ

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), ulusal istihdam politikasının oluşturulması, istihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetlerinde rol alan işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biridir. Kurumumuz hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok kamusal hizmet sunmaktadır. İşsizlik sigortası işlemlerini yürüten, işgücü piyasası verilerini yerel ve ulusal bazda derleyen, analiz eden, yorumlayan, işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programları geliştirerek uygulanması konusunda önemli görevler icra eden, üstlendiği yasal, yönetsel ve sosyal sorumluluğun bilinciyle faaliyetlerini özveri ile sürdüren İŞKUR, işgücü piyasası analizleri aracılığıyla Kuruma erişemeyen birçok işverenle yüz yüze görüşerek işgücü taleplerini derlemektedir. İşgücü piyasası analizlerinin etkin bir şekilde yapılabilmesi sadece İŞKUR için değil sosyal politikayla ilgilenen tüm kişi ve kurumlar için sağlıklı öngörü ve planlama yapılması açısından önemli ve gereklidir.

Günümüzde işgücü piyasası analizlerini önemli hale getiren faktörler ise; bölgesel, hatta il il farklılıkların belirlenmesi, yerel mekanizmalara işlerlik kazandırılması, kısa, orta ve uzun vadeye yönelik projeksiyonların oluşturulması ve uygulanan politikaların etkisinin incelenmesi biçiminde sıralanabilir. Bu analizler aynı zamanda bölgesel kalkınmanın da önemli bir parçasını oluşturur. Bu bağlamda işgücü piyasası analizleri; işgücü piyasasına yönelik verilerin dışında, bölgenin sosyo-ekonomik görünümünü ve bunların işgücü piyasası ile nasıl ilişkilendirileceği hakkında tahminler yapabilmeyi mümkün kılar.

Yerel işgücü piyasası analizleri; bölgesel farklılıkların izlenmesi, İl istihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu gibi yerel yönetim mekanizmalarına işlerlik kazandırılması, yerel düzeyde işveren ve iş arayan eşleştirmelerinin sağlanması, orta vadede işverenler tarafından talep edilen becerilerin işsizlere kazandırılması ve uygulanan işgücü politikalarının etkilerinin izlenmesinde son derece önemli çalışmalardır. İşgücü Piyasası Analizi sadece mevcut beceri ihtiyaçlarını değerlendirmekle kalmaz, uzun vadeli bir bakış açısı da oluşturur. İşgücü Piyasası Analizleri gelecekteki ihtiyaçları öngörerek bu ihtiyaçlara aktif olarak yön vermeyi sağlayan istihdam ve eğitim politikalarının oluşturulmasında da kilit çalışmalardan en önemlisidir.

‘İşgücü Piyasası Araştırması’ ile ulaşılmak istenen temel hedefler, Denizli il sınırları içerisinde sektörel bazda işgücü piyasasına ilişkin en gerçekçi ve güncel durumu belirlemek, ilin istihdam yapısını ortaya koymak, ihtiyaç duyulan işgücünü tespit etmek, mevcut istihdamdaki artış ve azalış oranları ile temininde güçlük çekilen meslek ve pozisyonları belirlemektir. Bu istatistiki veriler ışığında İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurullarına rehberlik etmek ve mesleki eğitim faaliyetlerine yön vermek temel gayedir.

Denizli ili İşgücü Piyasası Araştırmasının; ülkemize, ilimize ve ilgili tüm taraflara yararlı olmasını diler, bu çalışmaya fiilen katılım sağlayan başta İş ve Meslek Danışmanları olmak üzere tüm İl Müdürlüğümüz çalışanlarına özverili çalışmaları nedeniyle teşekkür ederim.

Fatih IŞIK

İl Müdürü V.

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ i
ÖNSÖZ ii
İÇİNDEKİLER iii
TABLOLAR LİSTESİ iv
ŞEKİLLER LİSTESİ v
KISALTMALAR vi
YÖNETİCİ ÖZETİ vii
GİRİŞ 1
BİRİNCİ BÖLÜM 2
İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ 2
İŞKUR GÖSTERGELERİ 2
Başvuru 2
Kayıtlı İşsiz 3
Açık İşler 5
İşe Yerleştirmeler 6
Aktif İşgücü Programları 8
İşsizlik Ödeneği 11
İKİNCİ BÖLÜM 13
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 13
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 15
İşyeri Verileri 15
Mevcut İstihdam 24
AÇIK İŞLER 27
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 45
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 50
EKLER 57
EK 1: 2017 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU 57

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Mesleklere Göre Başvuru Sayısı (2016) ... 3
Tablo 2: Mesleklere Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2016) ... 4
Tablo 3: Mesleklere Göre Açık İş Sayıları (2016) ... 6
Tablo 4: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2015) ... 7
Tablo 5: Mesleki Eğitim Kurs ve Kursiyer Sayıları (2010-2016) ... 8
Tablo 6: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı ... 9
Tablo 7: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2016) ... 9
Tablo 8: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı ... 10
Tablo 9: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2016) ... 11
Tablo 10: Toplum Yararına Programlar (Kurs ve Kursiyer Sayıları) (2010-2016) ... 11
Tablo 11: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Başvuru ve Hak Eden Sayısı (2010-2016) ... 12
Tablo 12: Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneğini Hak Eden Sayıları (2016) ... 12
Tablo 13: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı ... 15
Tablo 14: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları ... 22
Tablo 15: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı ... 24
Tablo 16: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları ... 25
Tablo 17: İşyeri Yaşına ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı ... 26
Tablo 18: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler ... 26
Tablo 19: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı ... 28
Tablo 20: Sektörlere Göre Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşyeri Oranı ... 29
Tablo 21: Açık İşlerde Sektörlere Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi ... 33
Tablo 22: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyleri ve Arama Kanalları İlişkisi ... 34
Tablo 23: Arama Kanallarından İstenen Becerilerin Öncelik Sıralaması ... 36
Tablo 24: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı ... 37
Tablo 25: Meslek Gruplarına göre Açık İş Oranları ... 37
Tablo 26: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyet Göre Dağılımı ... 38
Tablo 27: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Beceri Düzeyi ... 40
Tablo 28: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları ... 41
Tablo 29: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması ... 42
Tablo 30: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler ... 43
Tablo 31: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması ... 44
Tablo 32: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı ... 46
Tablo 33: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı ... 48
Tablo 34: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri ... 50
Tablo 35: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri ... 51
Tablo 36: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi ... 52
Tablo 37: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi ... 53
Tablo 38: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler ... 53

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Başvuru Sayısı (2010-2016) 2
Şekil 2: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2010-2016) 4
Şekil 3: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2016) 5
Şekil 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme Sayısı (2010-2016) 6
Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı 16
Şekil 6: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Dağılımı 17
Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu 18
Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu 18
Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu 19
Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı 20
Şekil 11: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 21
Şekil 12: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 21
Şekil 13: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanan İşyerlerinin Özellikleri 23
Şekil 14: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları 25
Şekil 15: Açık İşi Olan İşyeri Oranı 27
Şekil 16: TGÇM Durumuna Göre Açık İş Oranları 30
Şekil 17: İhracat, Part Time Çalışma, Vardiyalı Çalışma Yapma Durumuna Göre Açık İş Oranları 30
Şekil 18: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi 31
Şekil 19: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 31
Şekil 20: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 32
Şekil 21: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı 33
Şekil 22: Hizmetlerden Yararlanma Durumuna Göre Arama Kanallarının Dağılımı 35
Şekil 23: Eleman Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı 45
Şekil 24: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı 46
Şekil 25: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı 47
Şekil 26: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı 48
Şekil 27: İşyeri Durumuna Göre TGÇM Nedenleri 49
Şekil 28: İşyeri Özellikleri Bakımından NİDO 54

KISALTMALAR

İPA İşgücü Piyasası Araştırmaları
İŞKUR Türkiye İş Kurumu
NACE Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması
NİDO Net İstihdam Değişim Oranı
TÜİK Türkiye İstatistik Kurumu

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücü piyasasını analiz etmek için arz ve talep verilerine ihtiyaç duyulmaktadır. İşgücü piyasasının arz tarafına ait veriler TÜİK ve İŞKUR'un idari kayıtları aracılığı ile yayınlanmaktadır. İşgücünün arz boyutunun ele alınmasında bir takım temel işgücü verileri bulunmaktadır. Ekonomik olarak aktif olan nüfusun, çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eden İşgücüne Katılma Oranı; çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam Oranı ve toplam işsiz sayısının işgücüne oranını ifade eden İşsizlik Oranı işgücü arzına ilişkin temel eğilimleri barındırmaktadır. İşgücü piyasasının talep yönüne ilişkin veriler ise işgücü piyasası araştırması kapsamında derlenmektedir.

İşgücü piyasasının talep boyutunu analiz etmek gayesiyle hazırlanan bu raporda Denizli İli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında bin 381 işyeri ziyaret edilmiştir. Bu işyerleri 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri olup il genelinde 17 sektörde tam sayım yapılmıştır. Denizli ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 86 bin 652 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 57 bin 521 çalışan erkeklerden, 29 bin 131 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır. Erkeklerin yüzde 63'ü kadınların ise yüzde 70'i İmalat sektöründe istihdam edilmektedir. İl geneline bakıldığında her işyerinde ortalama olarak 63 kişi istihdam edilmektedir. Ortalama çalışan sayısı en fazla Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektöründe olup bu sektördeki işyerlerinde ortalama 86'dır. Denizli ilinde en fazla çalışanı olan meslek grupları; Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar ve Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlarıdır.

Denizli ilinde açık iş oranı yüzde 1,8 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde ise açık iş oranı yüzde 2,7 olup, Denizli ili açık iş oranı bakımından 0,9 puanlık bir farkla Türkiye ortalamasının altındadır. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 11 ile Bilgi ve İletişim sektörüdür. Denizli ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla açık Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 44'tür. Ayrıca söz konusu meslek grubu yüzde 2,4 ile açık iş oranının en yüksek olduğu ikinci meslek grubudur.

Denizli ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Makineci (Dikiş), Mermer İşçisi, Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı, Cam Mamul İmalatçısı, Garson (Servis Elemanı), Kumaş Paketleme İşçisi, Kalite Kontrolcü-Tekstil, Makine Nakışçısı, Satış Danışmanı ve Ütücüdür.

Denizli ilinde temininde güçlük çekilen meslekleri sektörlere göre incelendiğinde en fazla İmalat sektöründe eleman temininde güçlük çekildiği görülmektedir. Bu sektördeki işyerlerinin yüzde 38,5'i eleman temininde güçlük çekmektedir. Denizli ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok Tesis Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 45,4'ü söz konusu meslek grubunda yer almaktadır. Denizli ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada Makineci (Dikiş) mesleğinin yer aldığı görülmektedir. Bu mesleği sırasıyla 162 kişi ile Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı, 116 kişi ile de Mermer İşçisi mesleği takip etmektedirler. Denizli ilinde teminde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması yer almaktadır.

Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 18,8'istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Denizli ilinde işverenlerin yüzde 17,6'sı istihdamın artacağını öngörmüştür. İstihdamın azalacağını düşünen işveren oranı ise yüzde 1,2 olarak ölçülmüştür.

GİRİŞ

Denizli İşgücü Piyasası Araştırması sonucu derlenen veriler ile il işgücü piyasasının sorunlarına ışık tutulabilecektir. Alınacak kararların ve uygulamaya konulacak faaliyet ve projelerin etkinliği için bu araştırma sonucunda elde edilen verilerin kıymeti bir hayli büyüktür. Denizli İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu da bu önemli bilgileri içeren ve il düzeyinde politika yapıcılarına ve karar alıcılara kaynak sağlamada büyük katkılar sağlayacak olan önemli bir çalışmadır. Zira etkin bir işgücü piyasası için işgücü piyasasının aktörlerini oluşturan işgücü ve işverenlerin piyasaya sundukları emeği ve piyasadan beklediklerini iyi analiz ederek niteliklerini ortaya koymak ilk adımı oluşturmaktadır. Daha sonra ise bu analizler neticesinde arz talep dengesini iyi kurmak ve işgücü politikalarını bu dengeyi sağlayacak şekilde bir zemine oturtturmak, istihdam ve işsizlik sorunlarıyla mücadele eden her bir kurum/kuruluşun gayesini oluşturmaktadır.

Bu bağlamda İşgücü Piyasası Araştırmaları sadece İŞKUR düzeyindeki politikalara değil, Türkiye'de işgücü piyasası konusuyla ilgilenen her kuruma önemli katkılar sağlamaktadır. İŞKUR, işgücü piyasasında aktif ve pasif istihdam politikalarında söz sahibi bir Kamu İstihdam Kurumu olarak İşgücü Piyasası Bilgi Formları aracılığıyla ve işverenlerle yüz yüze görüşme yöntemiyle İşgücü Piyasası Araştırmalarını gerçekleştirmektedir. Bu araştırma sonucunda Türkiye'de işgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin en kapsamlı veri üreten kurum olarak İŞKUR'u görmekteyiz.

İşgücü piyasası talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından beri periyodik olarak sürdürülmektedir. Her sene periyodik olarak yapılan bu araştırmalar kapsamında 2017 yılı için Denizli ilinde 3 Nisan – 5 Mayıs 2017 tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilmiştir. Akabinde işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır.

Bu raporda, İşgücü Araştırması sonuçları analiz edilerek Denizli ilinin işgücü piyasasının talep yapısı ortaya konulmaktadır. İşgücü Piyasası Araştırmasının gayesi işverenlerin mevcut istihdam ve açık işlerini tespit etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemektir.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI ARZ VERİLERİ

İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR göstergeleri Kurumun idari kayıtlarından oluşmakta olup İŞKUR'un hedef kitlelerine sunmuş olduğu hizmetlerinin verilerinden hareketle istatistik alt yapısında derlediği rakamları içermektedir. Kurumun hizmetlerinden yararlanmak için Kuruma kayıt yaptıran kişilerin yaş, cinsiyet, sosyal durum, eğitim durumu, sektör ve meslek bilgisi bağlamında oldukça detaylı bilgisine ulaşılabilmektedir.

Başvuru

Başvuru, İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için internet üzerinden ya da Kurum İl Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaattır.

Şekil 1: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Başvuru Sayısı (2010-2016)

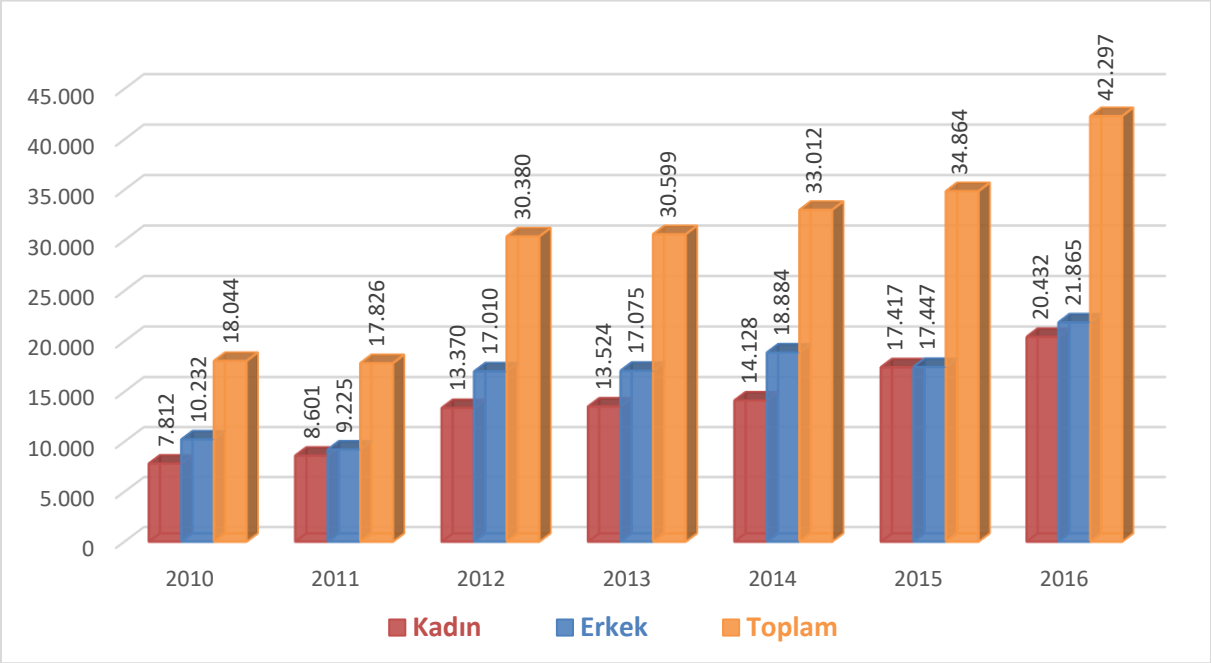

Kaynak: İŞKUR

Denizli ili için başvuru sayısı, 2016 yılında son yedi yılın en yüksek seviyesini görmüştür. Toplam başvuru sayısı 42 bin 297 olarak gerçekleşmiştir. Bu başvuruların 21 bin 865 tanesini erkekler, 20 bin 432'sini kadınlar oluşturmuştur. Toplam başvuru sayısı 2010 yılına göre 2016 yılında 24 bin 253 tane artmıştır. Bu artışın 12 bin 620 tanesini kadınlar, 11 bin 603 tanesini erkekler oluşturmuştur. Son yıllardaki başvuru sayılarına bakıldığında cinsiyet bazında büyük farklılıklar gözlenmemiştir.

Tablo 1: Mesleklere Göre Başvuru Sayısı (2016)

Meslekler	Kadın	Erkek	Genel Toplam
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	2.237	3.459	5.696
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	1.459	382	1.841
SATIŞ DANIŞMANI	729	734	1.463
BÜRO MEMURU (GENEL)	779	469	1.248
MAKİNECİ (DİKİŞ)	977	136	1.113
ÖN MUHASEBECİ	702	333	1.035
GARSON (SERVİS ELEMANI)	238	718	956
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	3	919	922
ÇAYCI	805	79	884
SEKRETER	767	13	780

Kaynak: İŞKUR

Tablo 1'de Denizli ilinde mesleklere göre kayıtlı başvuru sayıları mevcuttur. En fazla başvurunun olduğu İlk 10 meslek içerisinde ilk sırada 5 bin 696 tane başvuruyla Beden İşçisi (Genel) mesleği bulunmaktadır. Bu rakam toplam başvuru sayısının %13,5'ini oluşturmaktadır. Bu mesleği Temizlik Görevlisi ve Satış Danışmanı meslekleri takip etmiştir. Kadınların başvurduğu mesleklere bakıldığında ise ilk ondan farklı olarak Kumaş Paketleme İşçisi ve Kasiyer meslekleri yer almaktadır. Erkeklerde ise Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı, Pazarlamacı, Mermer İşçisi ve Reyon Görevlisi meslekleri farklılık göstermektedir. Bu doğrultuda kadınların erkeklere göre daha nitelikli mesleklerde farklılaşma ortaya koyduğu söylenebilmektedir. Bu durum erkeklerin işgücüne katılımının yüksek olmasının yanında kadınların eğitim seviyesinin artması ile işgücüne katılımının artmasının bir sonucudur. Böylelikle Kurumumuza yapılan başvurulara da bu durum yansımaktadır.

Kayıtlı İşsiz

Kayıtlı işsizler, işsiz olup İŞKUR'a iş aramak için başvuruda bulunan kişileri kapsamaktadır. Bir kişi Kuruma kayıt olduktan sonra 12 ay boyunca herhangi bir işlemde bulunmazsa kayıtlarda aktif durumdan pasif duruma geçmektedir. Daha önce 18 ay olarak belirlenen aktif kayıtta kalma süresi 2016 yılı Ocak ayı ile birlikte 12 aya düşürülmüştür. Şekil 2'de yıllar itibariyle Denizli ili için İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin cinsiyete göre dağılımı verilmiştir.

Şekil 2: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2010-2016)

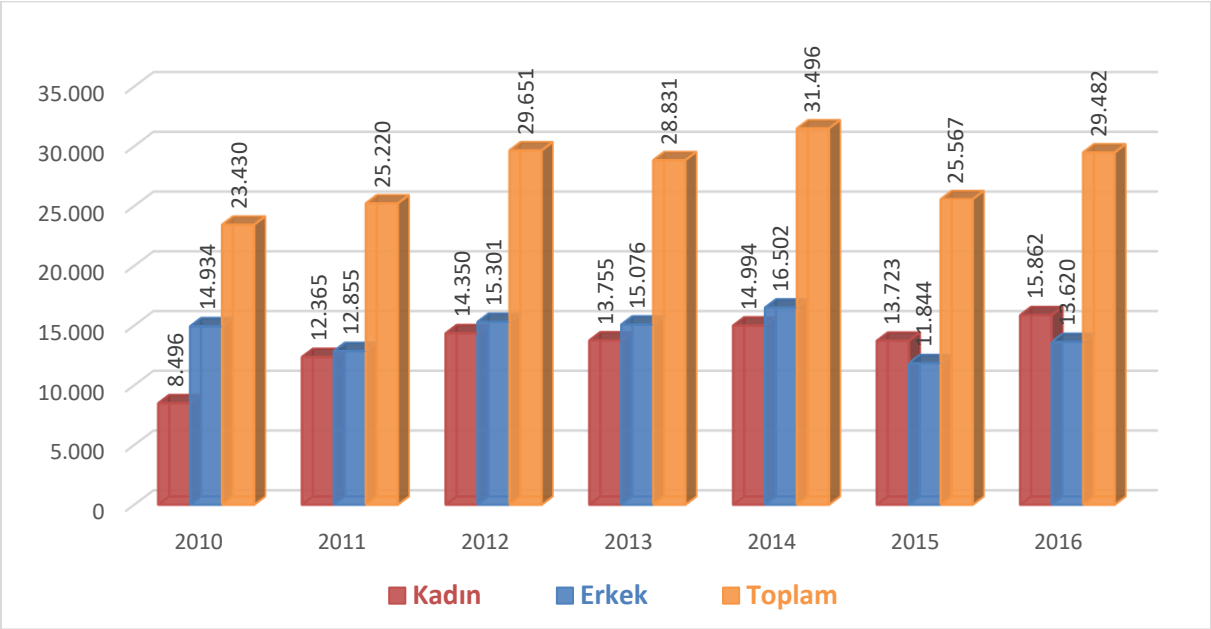

Kaynak: İŞKUR

2010 yılında Denizli ilinde İŞKUR'a kayıtlı 23 bin 430 işsizin 14 bin 934'ü erkeklerden, geri kalan 8 bin 496 kişisi ise kadınlardan oluşmaktadır. 2016 yılında ise toplam 29 bin 482 kişi işsiz olarak kayıtlarda yerini almıştır. Yıllar itibariyle toplam kayıtlı işsiz sayısında dalgalı bir görüntü dikkati çekmektedir. 2015 yılındaki düşüşün nedeni ise 2015 yılı içinde kayıtlı işsiz sorgulamalarında SGK kayıtlarının da baz alınması yöntemine geçilmesidir. Bu gelişmenin, İŞKUR olarak işsizlere daha doğru ve etkin politika üretmek noktasında faydalı olacağı düşünülmektedir.

Yıllar itibariyle kadın ve erkek dağılımları incelendiğinde dikkati çeken nokta kadınların kayıtlı işsiz olarak İŞKUR kayıtlarındaki önemli artışıdır. 2010 yılında 8 bin 496 kadın kayıtlarda işsiz olarak yer almışken bu sayı 2016 yılında yaklaşık iki kat artarak 15 bin 862'ye yükselmiştir.

Tablo 2: Mesleklere Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2016)

Meslekler	Kadın	Erkek	Genel Toplam
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	1.691	2.090	3.781
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	1.240	283	1.523
BÜRO MEMURU (GENEL)	763	354	1.117
SATIŞ DANIŞMANI	585	477	1.062
ÖN MUHASEBECİ	636	238	874
ÇAYCI	732	67	799
SEKRETER	715	5	720
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	0	581	581
GARSON (SERVİS ELEMANI)	152	426	578
REYON GÖREVLİSİ	292	226	518

Kaynak: İŞKUR

Tablo 2'de Denizli ilinde mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları mevcuttur. En fazla kayıtlı işsizin olduğu İlk 10 meslek içerisinde ilk sırada Beden İşçisi (Genel) mesleği yer almakta olup bu meslekte Denizli ilinde Kuruma kayıtlı 3 bin 781 işsiz bulunmaktadır. Bu rakam Denizli ilindeki toplam kayıtlı işsiz sayısının %13,5'ini oluşturmaktadır. Bu mesleği Temizlik Görevlisi ve Büro Memuru (Genel) meslekleri takip etmiştir. Başvurularda olduğu gibi kadın kayıtlı işsizlerde de aynı durum söz konusudur. Kadınlarda en çok Beden İşçisi, Temizlik Görevlisi, Sekreter gibi mesleklerin yanı sıra Büro Memuru, Ön Muhasebeci ve Satış Danışmanı gibi niteliği yüksek mesleklerde de kayıtlı işsiz bulunmaktadır.

Kadınların başvurduğu mesleklere bakıldığında ise ilk ondan farklı olarak Makineci (Dikiş), Kumaş Paketleme İşçisi ve Hasta Kabul-Kayıt İşçisi meslekleri yer almaktadır. Erkeklerde ise İşletmeci, Pazarlamacı, Mermer İşçisi ve Reyon Görevlisi meslekleri farklılık göstermektedir.

Açık İşler

Açık iş; en basit tanımlama ile Kuruma işverenler tarafından verilen işgücü talebidir. Açık iş sayısının artması kendisini işe yerleştirmede göstermekte ve işverenlerin İŞKUR ile çalışma isteklerinin arttığı yönünde izlenim vermektedir.

Şekil 3: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2016)

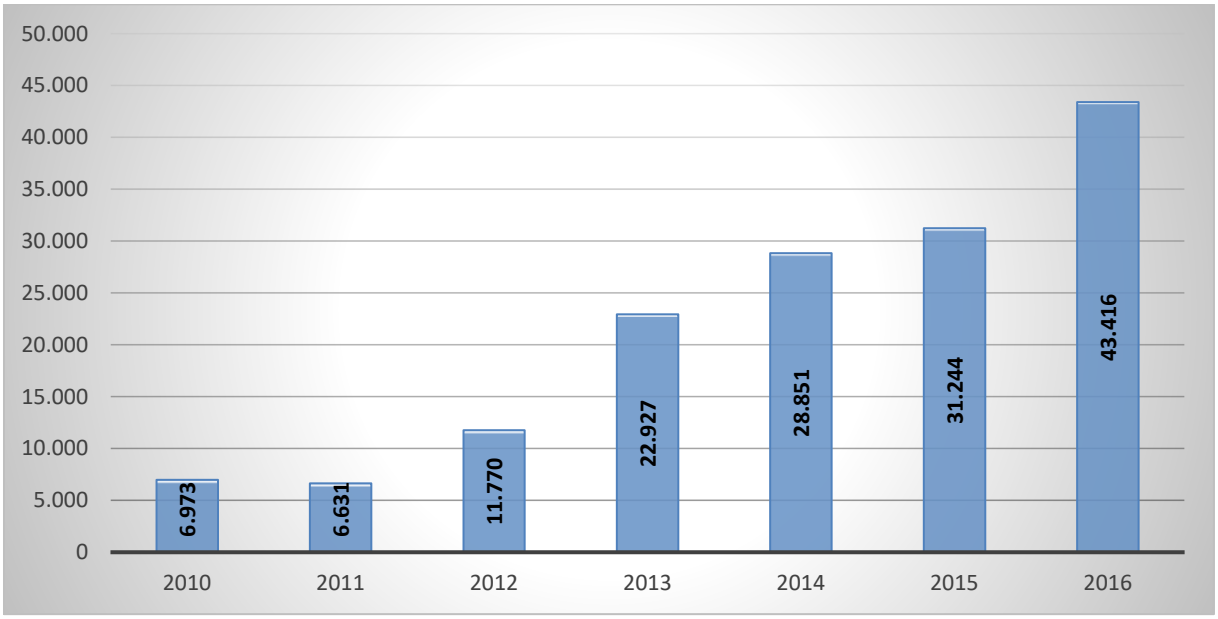

Kaynak: İŞKUR

Şekil 3'te görüleceği üzere 2010 yılında 6 bin 973 kişilik işgücü talebi alınmışken bu sayı 2016 yılına gelindiğinde 43 bin 416 kişiye yükselmiştir. Açık iş sayısı verilerinde 2011 yılında küçük bir düşüş yaşanmış ancak diğer yıllarda sürekli artış eğilimi dikkat çekmektedir.

Tablo 3: Mesleklere Göre Açık İş Sayıları (2016)

Meslekler	Açık İş Sayısı
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	10.439
MAKİNECİ (DİKİŞ)	3.113
DOKUMA MAKİNELERİ OPERATÖRÜ / DOKUMACI	1.764
MERMER İŞÇİSİ	1.698
GARSON (SERVİS ELEMANI)	1.350
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	1.074
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	1.066
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	1.011
SATIŞ DANIŞMANI	903
KALİTE KONTROLCÜ-TEKSTİL	818

Kaynak: İŞKUR

Denizli ilinde 2016 yılında 43 bin 416 kişilik açık iş, işverenler tarafından İŞKUR'a iletilmiştir. Bu sayının içinde, kayıtlı işsizlerde ve başvuru sayılarında olduğu gibi ilk sırada 10 bin 439 tane açık işe sahip Beden İşçisi (Genel) mesleği bulunmaktadır. Bu sayı toplam açık iş sayısının %24'ünü oluşturmaktadır. Bu mesleği Makineci (Dikiş) ve Dokuma Makineleri Operatörü (Dokumacı) meslekleri takip etmiştir.

İşe Yerleştirmeler

İşgücü piyasasının arz ve talep yönlü olduğu düşünüldüğünde işgücü talebinin artması ile daha fazla bireyin işe yerleşmesi doğal bir sonuçtur. Bu nedenle işe yerleştirme sayılarının artması için işverenlerden alınan açık işlerin artışının önemli olduğu unutulamamalıdır.

Şekil 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme Sayısı (2010-2016)

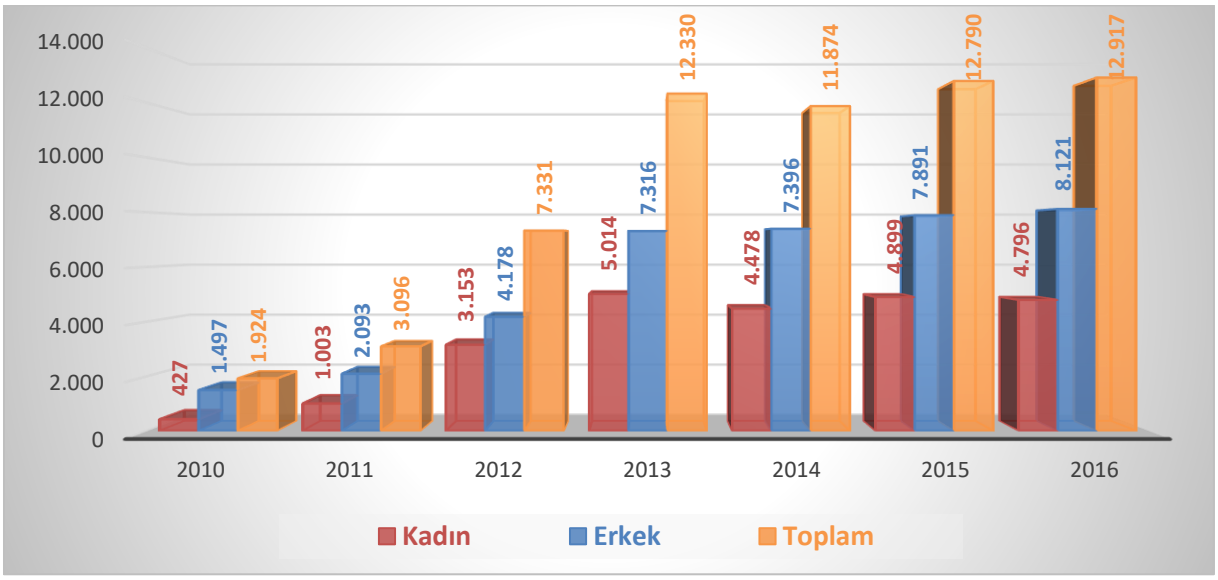

Kaynak: İŞKUR

2010 yılındaki işe yerleştirme sayısı bin 924 olan Denizli ilinde işe yerleştirilenlerin bin 497'si erkeklerden, geri kalan 427 kişi ise kadınlardan oluşmaktadır. Bu rakamlar 2013 yılına kadar artış göstermiş 2014 yılında ufak bir düşüş yaşamış ve daha sonra yine artış eğilimi göstermiştir. 2016 yılında Denizli ilinde 12 bin 917 kişi İŞKUR tarafından işe yerleştirilmiştir. 2016 yılına kadar işe yerleşenlerin yaklaşık yüzde 35 ile 45'i kadınlardan oluşurken bu oran 2016 yılında yüzde 37,1 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 4'te görüleceği üzere 2014 yılında işe yerleştirme rakamlarında düşüş yaşanmıştır. Ekonomideki durgunluk, sektörel belirsizlikler, asgari ücret düzeyi ile ekonomideki mal ve hizmet talebi gibi faktörler işverenlerin işgücü talebini etkilemektedir. İŞKUR olarak her koşulda ekonomideki potansiyel olamasa da fiili açık işleri mümkün olduğunca Kuruma kazandırıp, İŞKUR üzerinden iş arayan kayıtlı işgücü ile eşleştirmek işgücü piyasasında etkinliği arttırmak adına önemlidir. Bu durum da doğal olarak istatistiklere işe yerleştirme olarak yansıyacaktır.

Tablo 4: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2016)

Meslekler	Kadın	Erkek	Genel Toplam
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	1.113	3.040	4.153
MAKİNECİ (DİKİŞ)	569	137	706
DOKUMA MAKİNELERİ OPERATÖRÜ / DOKUMACI	244	331	575
GARSON (SERVİS ELEMANI)	144	308	452
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	47	316	363
REYON GÖREVLİSİ	151	200	351
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	200	118	318
KONFEKSİYON İŞÇİSİ	218	78	296
MERMER İŞÇİSİ	81	212	293
SATIŞ DANIŞMANI	138	137	275

Kaynak: İŞKUR

Denizli ilinde 4 bin 153 tane işe yerleştirmeyle Beden İşçisi mesleği ile ilk sırada yer almaktadır. Bu sayı toplam işe yerleştirme sayısının 32,2'sini oluşturmaktadır. Bu mesleği Makineci (Dikiş), Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı meslekleri takip etmektedir. Tablo kadınlar açısından incelendiğinde en çok işe yerleştirilen meslek sıralaması; Beden İşçisi (Genel), Makineci (Dikiş) ve Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı şeklindeyken, erkekler de ise Beden İşçisi (Genel), Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı ve Güvenlik Görevlisi sıralaması gerçekleşmiştir.

Kadınların işe yerleştiği mesleklere bakıldığında ise ilk ondan farklı olarak Kumaş Paketleme İşçisi ve Kalite Kontrolcü / Tekstil meslekleri yer almaktadır. Erkeklerde ise İtfaiyeci, Şoför (Yük Taşıma), Boyahane Tesis Takip İşçisi ve Kalite Kontrolcü / Tekstil meslekleri farklılık göstermektedir.

Aktif İşgücü Programları

İŞKUR, aktif işgücü piyasası programları aracılığıyla işgücü piyasasında becerileri eskimiş ya da hiçbir niteliği olmayan işgücüne beceri kazandırarak daha kolay iş bulmasına imkân vermekte ve işsizlikten istihdama geçişi kolaylaştırmaya çalışmaktadır.

Aktif işgücü piyasası programları içerisinde bulunan mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve girişimcilik eğitim programları ile işgücüne nitelik kazandırmaktadır. Toplum yararına programlar ise işsizliğin yoğun olduğu yerlerde ve dönemlerde işgücünün, işgücü piyasasından uzak kalmasını önlemede önemli bir araçtır.

Tablo 5: Mesleki Eğitim Kurs ve Kursiyer Sayıları (2010-2016)

MEK				
Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	148	1.616	1.263	2.879
2011	102	1.094	678	1.772
2012	195	2.802	1.563	4.365
2013	95	1.299	638	1.937
2014	94	1.235	452	1.687
2015	186	3.458	592	4.050
2016	131	2.531	192	2.723

Kaynak: İŞKUR

Mesleki eğitim kursu en fazla 2012 yılında düzenlenmiştir. Düzenlenen 195 kursa 2 bin 802 kadın kursiyer, bin 563 erkek kursiyer katılarak toplam 4 bin 365 kursiyer katılım sağlamıştır. 2016 yılında ise düzenlenen 131 mesleki eğitim kursuna 2 bin 723 kursiyer katılmıştır. Katılan kursiyerlerin 2 bin 531'i kadın, 192'si erkeklerden oluşmaktadır.

Mesleki eğitim kursları; yeni bir meslek kazandırılması veya var olan mesleki becerilerin geliştirilmesi suretiyle bireylerin istihdam edilebilirliğini arttırarak işsizlik probleminin çözülmesini hedefleyen programlardır. Bu kapsamda düzenlenecek kursların beceri eksikliği olan kitlelere ulaşması büyük önem taşımaktadır. Kursa katılan bireylerin cinsiyetleri incelendiğinde kadın katılımcıların daha fazla olduğu görülmektedir. Kadınların eğitim seviyesi arttıkça işgücüne katılımlarının arttığı gerçeği düşünüldüğünde mesleki eğitim kursları ile kadınların beceri seviyeleri arttırılarak işgücü piyasasına girişleri ve istihdam edilebilirlikleri kolaylaştırılmaktadır. 2016 yılında katılan kursiyerlerin yüzde 92,9'u kadınlardan oluşmaktadır. Bu bilgiler ışığında katılımcıların cinsiyet dağılımı incelendiğinde kadınların yüksek oranda olması hedef kitlenin doğru belirlendiğini göstermektedir.

Tablo 6: Mesleki Eğitim Kurslarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Kadın	Erkek	Toplam
SÜT SIĞIRI YETİŞTİRİCİSİ	ÇOBAN/SÜRÜ YÖNETİM ELEMANI (KÜÇÜKBAŞ HAYVAN)	SÜT SIĞIRI YETİŞTİRİCİSİ
EVDE ÇOCUK BAKIM ELEMANI	SÜT SIĞIRI YETİŞTİRİCİSİ	EVDE ÇOCUK BAKIM ELEMANI
HASTA VE YAŞLI REFAKATÇİSİ	PARKE TAŞI VE BORDÜR KAPLAMACI	HASTA VE YAŞLI REFAKATÇİSİ
EL NAKIŞÇISI	SIVACI	ÇOBAN/SÜRÜ YÖNETİM ELEMANI (KÜÇÜKBAŞ HAYVAN)
KEÇE AKSESUARLARI YAPIMCISI	FİDAN YETİŞTİRİCİSİ	EL NAKIŞÇISI
ASMA YETİŞTİRİCİSİ	ÖRTÜ ALTI DOMATES YETİŞTİRİCİSİ	KEÇE AKSESUARLARI YAPIMCISI
KADIN GİYSİLERİ DİKİM ELEMANI(DÜZ DAR ETEK- KADIN PANTOLONU-BLUZ-ELBİSE-FANTEZİ ELBİSE)	MUHASEBE YARDIMCI ELEMANI	ASMA YETİŞTİRİCİSİ
AŞÇI YAMAĞI (ÇIRAĞI)	BİLGİSAYARLI MUHASEBE ELEMANI	KADIN GİYSİLERİ DİKİM ELEMANI(DÜZ DAR ETEK- KADIN PANTOLONU-BLUZ-ELBİSE-FANTEZİ ELBİSE)
ÇİNİ İŞLEMECİSİ	AŞÇI YAMAĞI (ÇIRAĞI)	AŞÇI YAMAĞI (ÇIRAĞI)
ÇOBAN/SÜRÜ YÖNETİM ELEMANI (KÜÇÜKBAŞ HAYVAN)	HASTA KABUL GÖREVLİSİ	ÇİNİ İŞLEMECİSİ

Kaynak: İŞKUR

2016 yılında en fazla Süt Sığırı Yetiştiricisi, Evde Çocuk Bakım Elemanı ve Hasta Ve Yaşlı Refakatçisi mesleklerinde kurs düzenlenmiştir. Kadınlarda en fazla Süt Sığırı Yetiştiricisi, Evde Çocuk Bakım Elemanı ve Hasta ve Yaşlı Refakatçisi mesleğinde kurs düzenlenmiştir. Erkeklerde ise en fazla Çoban/Sürü Yönetim Elemanı (Küçükbaş Hayvan), Süt Sığırı Yetiştiricisi ve Parke Taşı ve Bordür Kaplamacı mesleklerinde kurs düzenlenmiştir.

Tablo 7: İşbaşı Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2016)

İEP				
Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	83	42	122	164
2011	140	188	136	324
2012	93	189	99	288
2013	239	390	267	657
2014	210	305	148	453
2015	1044	1.429	1.005	2.434
2016	1251	1.431	1.122	2.553

Kaynak: İŞKUR

İşsizliğin en önemli nedenlerinden biri gerekli mesleki bilgi ve beceriye sahip olunamamasının yanında yeterli iş tecrübesine sahip olunmamasıdır. İşbaşı eğitim programının temel gayesi mesleki deneyimi veya iş tecrübesi olmayan kişilere mesleki deneyim ve iş tecrübesi kazandırılarak bu kişilerin

istihdam edilebilirliklerinin arttırılmasıdır. Bir diğer gaye ise nitelikli işgücü temin etmekte zorlanan işverenlere işe alacakları kişileri işyerinde belli bir süre gözlemleyerek ve eğitim vererek kişiler hakkında ayrıntılı bilgi sahibi olma ve işe alma konusunda isabetli bir karar verme imkânı sunmaktır.

2013 yılından itibaren işbaşı eğitim programlarının 2014 yılı verilerini es geçersek artış eğilimi içerisindedir. İşverenler tarafından oldukça rağbet gösterilen işbaşı eğitim programları, katılımcılar açısından da pratik eğitim almaları ve işyerinde tecrübe kazanarak sonrasında daha kolay iş bulmaları açısından önemli bir aktif işgücü programı olarak karşımıza çıkmaktadır. 2016 yılında düzenlenen toplam kurs sayısı 2010 yılına göre yaklaşık 16 kat artmıştır. Bu durum İŞKUR'un kurslarının daha çok kişiye beceri kazandırdığını ve işgücü piyasasında etkinliğini arttırdığını göstermektedir.

2016 yılında bin 251 program düzenlenmiş olup toplam 2 bin 553 kişi programa katılmıştır. Katılımcıların yüzde 56,1'i kadınlardan yüzde 43,9'u erkeklerden oluşmaktadır.

Tablo 8: İşbaşı Eğitim Programlarının Cinsiyete Göre Meslek Dağılımı

Kadın	Erkek	Toplam
MAKİNECİ (DİKİŞ)	GARSON (SERVİS ELEMANI)	MAKİNECİ (DİKİŞ)
KONFEKSİYON İŞÇİSİ	SATIŞ DANIŞMANI	KONFEKSİYON İŞÇİSİ
ÖN MUHASEBECİ	OTOPARK GÖREVLİSİ	ÖN MUHASEBECİ
KUMAŞ PAKETLEME İŞÇİSİ	REYON GÖREVLİSİ	SATIŞ DANIŞMANI
SATIŞ DANIŞMANI	ÖN MUHASEBECİ	KUMAŞ PAKETLEME İŞÇİSİ
HASTA KABUL-KAYIT GÖREVLİSİ	DOKUMA MAKİNELERİ OPERATÖRÜ / DOKUMACI	GARSON (SERVİS ELEMANI)
BÜRO MEMURU (GENEL)	MAKİNECİ (DİKİŞ)	BÜRO MEMURU (GENEL)
KAT HİZMETLERİ ELEMANI/KAT GÖREVLİSİ	KONFEKSİYON İŞÇİSİ	HASTA KABUL-KAYIT GÖREVLİSİ
KASİYER	BÜRO MEMURU (GENEL)	DOKUMA MAKİNELERİ OPERATÖRÜ / DOKUMACI
DOKUMA MAKİNELERİ OPERATÖRÜ / DOKUMACI	KUMAŞ PAKETLEME İŞÇİSİ	REYON GÖREVLİSİ

Kaynak: İŞKUR

2016 yılında en fazla Makineci (Dikiş), Konfeksiyon İşçisi ve Ön Muhasebeci mesleklerinde işbaşı eğitim programı düzenlenmiştir. Kadınlarda en fazla Makineci (Dikiş), Konfeksiyon İşçisi ve Ön Muhasebeci mesleğinde program düzenlenmiştir. Erkeklerde ise en fazla Garson (Servis Elemanı), Satış Danışmanı, Otopark Görevlisi ve Reyon Görevlisi mesleklerinde program düzenlenmiştir.

Tablo 9: Girişimcilik Eğitim Programı ve Katılımcı Sayıları (2010-2016)

GEP				
Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2014	24	281	289	570
2015	44	626	591	1.217
2016	59	674	975	1.649

Kaynak: İŞKUR

Girişimcilik Eğitim Programları, istihdamın korunması, artırılması, geliştirilmesi ve işsizliğin azaltılması hedefleri çerçevesinde işsizlere kendi işlerini kurma imkânı sunarak hem işsiz olan bireyleri işsizlikten kurtarmayı hem de bireylere ilave istihdam imkânı oluşturmayı hedeflemektedir. 2016 yılında 59 tane girişimcilik eğitim programı düzenlenmiştir. 2016 yılında düzenlenen girişimcilik eğitim programı 2014 yılına göre 2,9 kat daha fazladır. 2016 yılında programa 674'ü kadın, bin 975'i erkek olmak üzere toplam bin 649 kişi katılmıştır.

Tablo 10: Toplum Yararına Programlar (Kurs ve Kursiyer Sayıları) (2010-2016)

TYP				
Yıllar	Kurs	Kadın	Erkek	Toplam
2010	68	109	401	510
2011	13	30	152	182
2012	40	408	594	1.002
2013	18	244	279	523
2014	0	0	0	0
2015	117	1.838	1.747	3.585
2016	45	706	483	1.189

Kaynak: İŞKUR

Toplum Yararına Programlar; işsizliğin yoğun olduğu dönemlerde toplum yararına bir iş ya da hizmetin gerçekleştirilmesi yoluyla özellikle istihdamında zorluk çekilen işsizlerin çalışma alışkanlık ve disiplininden uzaklaşmalarını engelleyerek işgücü piyasasına uyumlarını gerçekleştirmek ve geçici gelir desteği sağlamak gayesiyle uygulanmaktadır. Denizli ilinde 2012 yılında toplum yararına programlara katılanların sayısında ciddi bir artış meydana gelmiştir. 2016 yılından toplam 45 kurs açılmış olup bu programlara 706'sı kadın, 483'ü erkek olmak üzere toplamda bin 189 kişi katılmıştır. Toplum yararına programlar en fazla MEB Bakım ve Onarım Temizlik ve Çevre Temizliği işlerinde düzenlenmiştir.

İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur.

Tablo 11: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Başvuru ve Hak Eden Sayısı (2010-2016)

Yıllar	Başvuru Sayısı	Hak Eden Sayısı
2010	8.055	5.592
2011	8.082	5.230
2012	9.062	5.344
2013	9.356	5.572
2014	11.585	6.621
2015	14.398	8.284
2016	20.666	11.079

Kaynak: İŞKUR

Denizli ilinde 2016 yılında toplam 20 bin 666 kişi işsizlik ödeneğine başvurmuş, bu kişilerden 11 bin 79'u işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğine başvuru ve hak eden sayısı yıllar itibari ile artmıştır. İşsizlik ödeneğine başvuranların sayısı 2016 yılında 2015 yılına göre yüzde 43,5 oranında artmıştır. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin sayısı ise 2016 yılında 2015 yılına göre yüzde 33,7 oranında artış göstermiştir.

Tablo 12'de ise işsizlik ödeneğini hak edenlerin meslek bilgileri yer almaktadır. İşsizlik ödeneğini hak edenler içerisinde ilk sırada Beden İşçisi (Genel) mesleğindekiler bulunmaktadır.

Tablo 12: Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneğini Hak Eden Sayıları (2016)

Meslekler	İÖ Hakeden Sayısı
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	668
MAKİNECİ (DİKİŞ)	492
SATIŞ DANIŞMANI	457
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	424
DOKUMA MAKİNELERİ OPERATÖRÜ / DOKUMACI	383
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	354
ÖN MUHASEBECİ	298
MERMER İŞÇİSİ	254
ÇAYCI	219
BÜRO MEMURU (GENEL)	212

Kaynak: İŞKUR

Denizli ili için başvuru sayısı, kayıtlı işsiz sayısı ve açık iş sayısında ilk sırada yer alan Beden İşçisi (Genel) mesleği işsizlik ödeneğini hak edenler içinde de birinci sırada yer almaktadır. Beden İşçisi (Genel) mesleğinde 668 kişi işsizlik ödeneği almayı hak etmiştir. Bu rakam toplam işsizlik ödeneğini almaya hak edenlerin %6'sını oluşturmaktadır. Makineci (Dikiş) mesleğinde ise bu sayı 492 olarak gerçekleşmiştir. Bu meslekleri ise Satış Danışmanı, Temizlik Görevlisi ve Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı meslekleri takip etmiştir. Tablo 12'den anlaşılacağı üzere birkaç meslek haricinde daha çok nitelik gerektirmeyen mesleklerde işsizlik ödeneği alma durumu mevcuttur. Bu durum da meslek sahibi olan kişilerin daha az iş kaybına uğradıkları anlamına gelmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İşgücü piyasasında arz ve talep dengesinin kurulması yolu ile daha etkin işleyişi sağlamak adına işgücü piyasasındaki gelişmeleri takip etmek önemli bir konuyu oluşturmaktadır. İşgücü piyasasında işgücü arzı ve talebinin niteliklerini ortaya çıkarmak ise söz konusu etkin işleyişin ön şartı olarak kabul edilmektedir. İşgücü arzında görülen fazlalıklara rağmen hala belirli alanlarda işgücü sıkıntısı çekilmekte, nitelik uyumsuzluğu sonucu işsizlik azalış eğilimine girememektedir. Bu sorun da gelişmiş ülkelerin dahi işgücü piyasasında en çok sıkıntı çektiği konuların başında gelmektedir.

İşgücü piyasasında eşleştirme hizmetlerinde yaşanan bu tür sıkıntıları bertaraf edebilmek için işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmak odak nokta olarak ortaya çıkmasına rağmen ilk önce işgücü piyasasının gerçek ihtiyaçlarını tespit etmek önemlidir. Bunun sebebi işgücü piyasasının ihtiyacı olmamasına rağmen söz konusu alanda işgücü yetiştirilmesi gibi etkin olmayan faaliyetlerde bulunmanın oluşturduğu etkinlik problemi olarak söylenebilir. Belirli bir alanda işgücü ihtiyacı var mı? İhtiyaç varsa kaç kişilik açık iş mevcut? Hangi beceriler aranmakta? Bir mesleğin temininde güçlük çekiliyorsa bunun sebebi işe başvuru yapılmaması mı, gerekli niteliğe sahip olunamadığından mı ya da ücret ve çalışma koşulları beğenilmediği için mi? Bu soruların cevaplarına ulaşmak, etkin bir eşleştirme hizmeti için zaruri görünmektedir. Bu sebeple işgücü piyasasının talep boyutunun ele alınıp, Kurum politikalarına yön vermesi için çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü piyasasının arz yönünü ele alan ve istatistiklerini yayımlayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu çalışmalarını Sürekli Hanehalkı İşgücü Anketleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Talep tarafına ilişkin ise İŞKUR'un İşgücü Piyasası Araştırmaları bu alandaki boşluğu kapatmaya yöneliktir. Bu bağlamda işgücü piyasasının seyrini izlemek, değerlendirmek ve beklentileri açığa çıkarmak gayesiyle İşgücü Piyasası Araştırması yapılmaktadır.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi gayesiyle Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmaya başlanmıştır. İşgücü piyasası araştırmaları 2011 yılı ikinci yarısından itibaren TÜİK işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif

istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2017 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 3 Nisan – 5 Mayıs 2017 tarihleri arasında Türkiye genelinde 90 bin 749 işyeri ziyaret edilerek yüze görüşme yöntemiyle veri derlenmiştir. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ile Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örneklem yöntemiyle çalışılmıştır. 2-9 ile 10-19 arası çalışanı olan işyerlerinde ise Türkiye geneli sonuç alabilmek için örneklem yöntemiyle sahaya çıkılmıştır. Bu tabakalarda il düzeyinde bir sonuç elde edilmemiştir.

İşyerleriyle, Kurum personeli tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" kapsamında,

- Temel işyeri bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Arama Kanalı, Cinsiyet, Arama Süresi)
- Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Çekme Nedeni)
- 30 Nisan 2018 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

İşyerleri ve Mevcut İstihdam bölümünde Denizli ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması kapsamında bulunan işyerleri ile işyerlerinde çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşyerlerinin kuruluş yılı, İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumu ve hangi tür hizmetlerden yararlandığı, işyerlerinin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları ile part-time çalışanının bulunup bulunmadığı durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Denizli ilinde bin 381 işyeri için veri derlenmiştir. Bu işyerlerinde 86 bin 652 çalışan tespit edilmiştir.

İşyeri Verileri

Denizli ilinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için veri üretilmiştir. Tablo 13'de Denizli ilinde araştırma kapsamında olan işyerlerinin sektörel dağılımı incelenecektir.

Tablo 13: İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Sektörler	İşyeri Sayısı
İmalat	669
Toptan ve perakende ticaret	250
İnşaat	150
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	59
Ulaştırma ve depolama	49
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	45
Eğitim	33
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	30
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	27
Madencilik ve taş ocakçılığı	23
Diğer hizmet faaliyetleri	21
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	12
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	4
Gayrimenkul faaliyetleri	4
Bilgi ve iletişim	3
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	2
Finans ve sigorta faaliyetleri	0
Genel Toplam	**1.381**

Kaynak: İPA 2017

Denizli ilinde İmalat sektörünün önemi, İşgücü Piyasası Araştırmalarında da ortaya çıkmıştır. Denizli ilindeki çalışma kapsamına giren işyerlerinin yüzde 48,4'ü İmalat sektöründe yer almaktadır. Türkiye geneli ile kıyaslama yapılacak olursa; Türkiye genelinde 20 ve daha fazla istihdamlı işyerleri içerisinde İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin ağırlığı yüzde 30'dur. Bu durumda Denizli ilinde İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin toplam işyerleri içindeki ağırlığı Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır. İmalat sektöründen sonra en fazla işyeri Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe

faaliyet göstermektedir. Araştırma kapsamında il genelinde yer alan işyerlerinin yüzde 18,1'i bu sektörde bulunmaktadır. Ayrıca yüzde 19 olan Türkiye ortalamasına yakın bir oran olarak gerçekleşmiştir. Denizli ilinde 20 ve daha fazla kişi istihdam eden her 3 işyerinden bir tanesi İmalat ve Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe faaliyet göstermektedir.

Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektöründe işyeri bulunmamaktadır. Daha sonra ise Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor ile Bilgi ve iletişim sektörü karşımıza çıkmaktadır. Ancak bu tablo okunurken Denizli ili düzeyinde 20 ve daha fazla istihdamı olan işyerleri araştırma kapsamına dahil olduğu göz önünde bulundurulmalıdır. Ayrıca bu araştırma işyeri bazlı bir araştırma olup mutlaka istihdamı 20'den az olan bir Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektöründe bulunan banka şubesi mevcut olacağından verilerin düşük olması doğaldır.

Şekil 5: İşyerlerinin Yaşına Göre Dağılımı

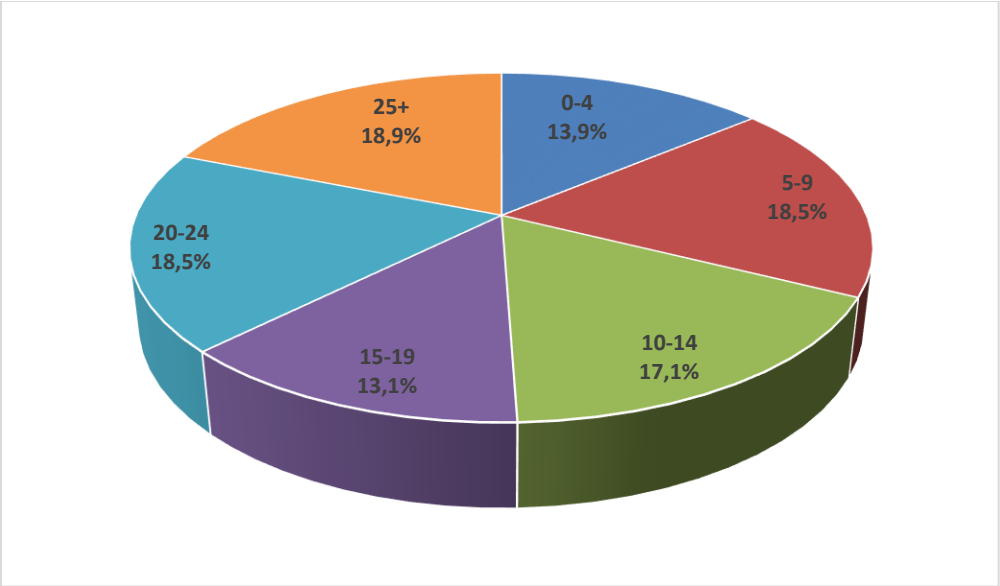

Kaynak: İPA 2017

Grafik 1'de görüldüğü üzere Denizli ilinde araştırma kapsamında yer alan işyerlerinin yüzde 18,5'i 5-9 yaş arasındaki işyerlerinden oluşmaktadır. 10-14 yaş arasında olan işyerlerinin ağırlığı ise yüzde 17,1'dir. İşyerlerinin 32,4'ü 0-9 yaş aralığındadır. Yaklaşık her 5 işyerinden biri ise 20 ve daha fazla yıldır faaliyet göstermektedir.

Şekil 6: Sektörlere Göre Part-time Çalışanı Olan İşyerlerinin Dağılımı

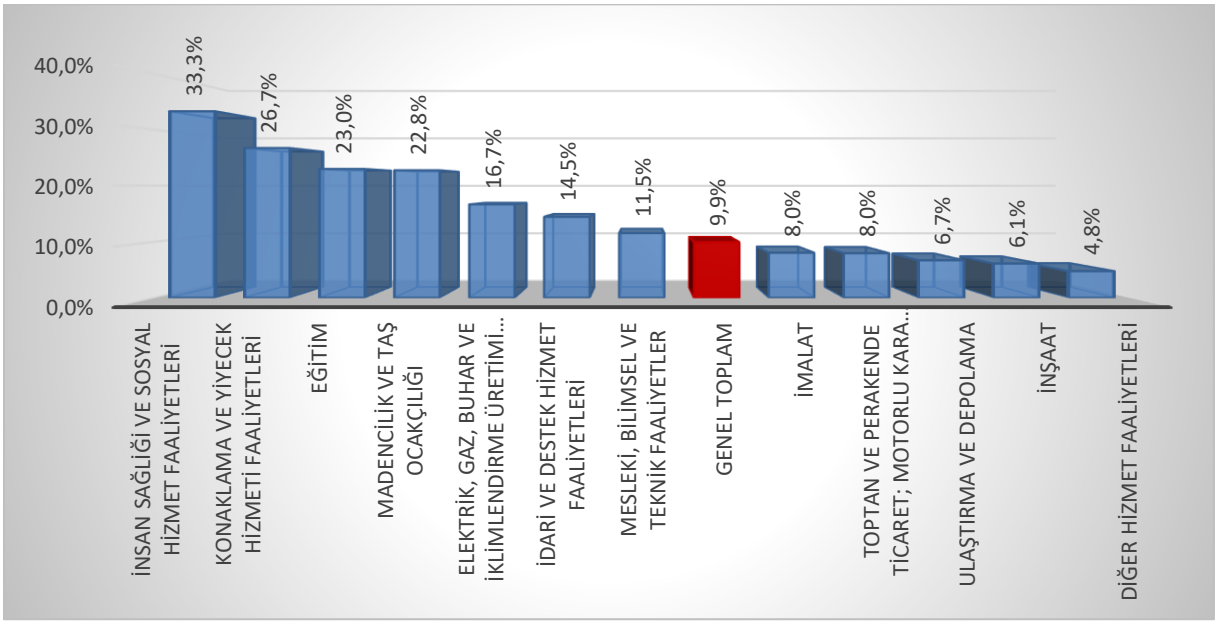

Kaynak: İPA 2017

Denizli ilinde İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 33,3'ünde part-time çalışan bulunmaktadır. Denizli ili genelinde bu oran yüzde 9,9 olarak gerçekleşmiştir. İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörü Türkiye genelinde de bu konuda öne çıkmış ve yüzde 33 ile birinci sırada yer almıştır. Denizli ilinde ikinci sırada Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü yer almıştır. Bu sektörde işyerlerinin yüzde 26,7'sinde part-time çalışanı bulunmaktadır Üçüncü sırada ise yüzde 23 ile Eğitim sektörü yer almıştır. Bu sektörlerde bulunan işyerlerinde part-time çalışan olmasının sebebi bu alanların part-time çalışmaya uygun olmasıdır. Zira İnşaat sektöründe işgücü part-time çalışma yapma eğiliminde daha az bulunmaktadır. Özellikle çalışma şartları ve ücret düzeyi, part-time çalışma yönünde işgücünü sevk etmemektedir.

Part-time çalışmalar, esnek bir çalışma şekli olup işgücü piyasasında kadınlar tarafından oldukça talep edilmektedir. Gerek ailevi yükümlülükler gerekse işgücü piyasasında işverenlerin kadın emeğinden sürekli olarak faydalanabilme yönündeki olumsuz algısı kadınları, part-time şeklinde istihdam biçimlerine yönlendirmektedir. Grafik 3'de part-time çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranları bulunmaktadır.

Şekil 7: Kadınların Part-Time Çalışma Durumu

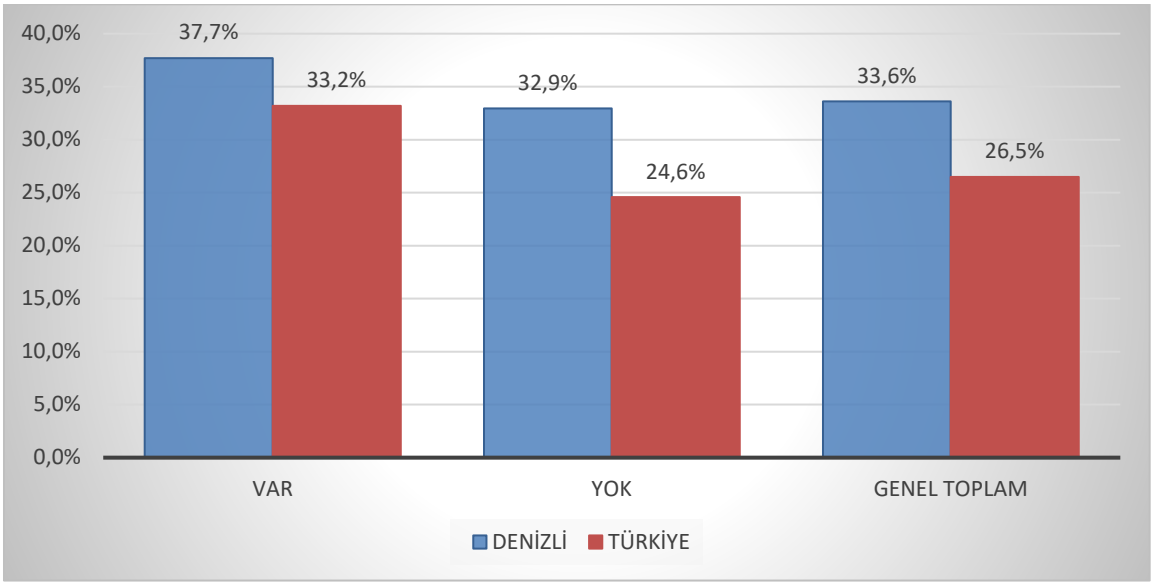

Kaynak: İPA 2017

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların yüzde 26,5'ini kadınlar oluşturmaktayken Denizli ilinde bu oran yüzde 33,6 olarak gerçekleşmiştir. Part-time çalışma yapma durumlarına göre Denizli ili verileri incelendiğinde ise bu esnek çalışma şeklini kullanan işyerlerinde çalışanların içinde kadınların oranı yüzde 37,7 iken bu çalışma şeklini kullanmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranı yüzde 32,9 olarak tespit edilmiştir. Türkiye geneli verileri incelendiğinde part-time çalışma yapan işyerlerinde kadın çalışanların oranı yüzde 33,2 iken bu oran part-time çalışma yapmayan işyerlerinde yüzde 24,6'da kalmıştır. Denizli ilinde part-time çalışma kadın istihdamını olumlu etkilemektedir. Türkiye geneli ile aynı bir durum söz konusudur.

Şekil 8: Sektör Bazında İşyerlerinin Vardiyalı Çalışma Yapma Durumu

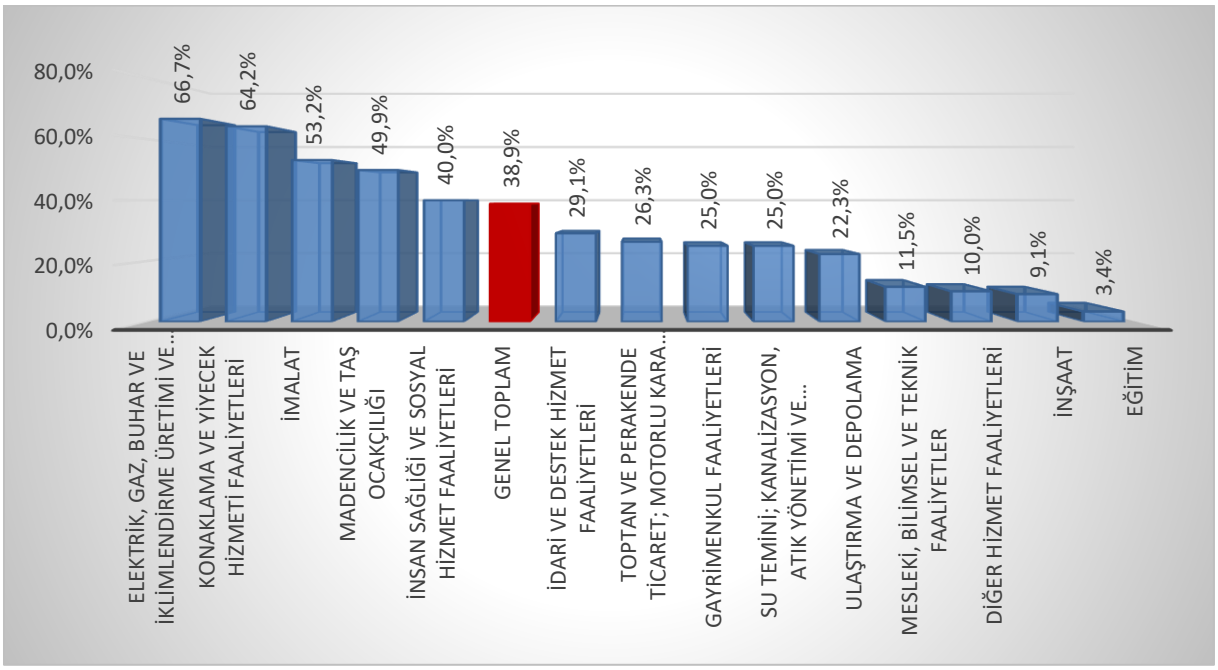

Kaynak: İPA 2017

Denizli ilinde işyerlerinin yüzde 38,9'unda vardiyalı çalışma mevcut olup bu oran 20+ istihdamlı işyerleri için Türkiye genelinde yüzde 25,7'dir. Denizli ilinde en fazla vardiyalı çalışma yapan işyeri Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektöründe görünmektedir. Bu sektörde faaliyet gösteren 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 66,7'sinde vardiyalı çalışma söz konusudur. Ancak Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektöründe işyeri sayısının diğer sektörlere göre az olması da bu oranın yüksek olmasına sebep olmaktadır. Eğitim sektörü ise en az vardiyalı çalışma yapılan sektör olmuştur. Eğitim sektöründe bu oranın düşük olmasının nedeni çalışma saatlerinin düzenli olması gerektiğinde kaynaklanmaktadır. Vardiyalı çalışmayı az yapan bir diğer sektör olan inşaat sektöründe bu oran yüzde 9,1 olarak gerçekleşmiştir. Söz konusu sektörde vardiyalı çalışmanın az yapılmasının nedeni ise işgücünden gün içinde belirli saatlerde verim alınabilmesi olarak söylenebilir.

Denizli ili genelinde vardiyalı çalışma yapma oranının üstünde olan sektörler; Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, Madencilik ve Taş Ocakçılığı, İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, İmalat, Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor sektörleri olmuştur.

Şekil 9: Kadınların Vardiyalı Çalışma Durumu

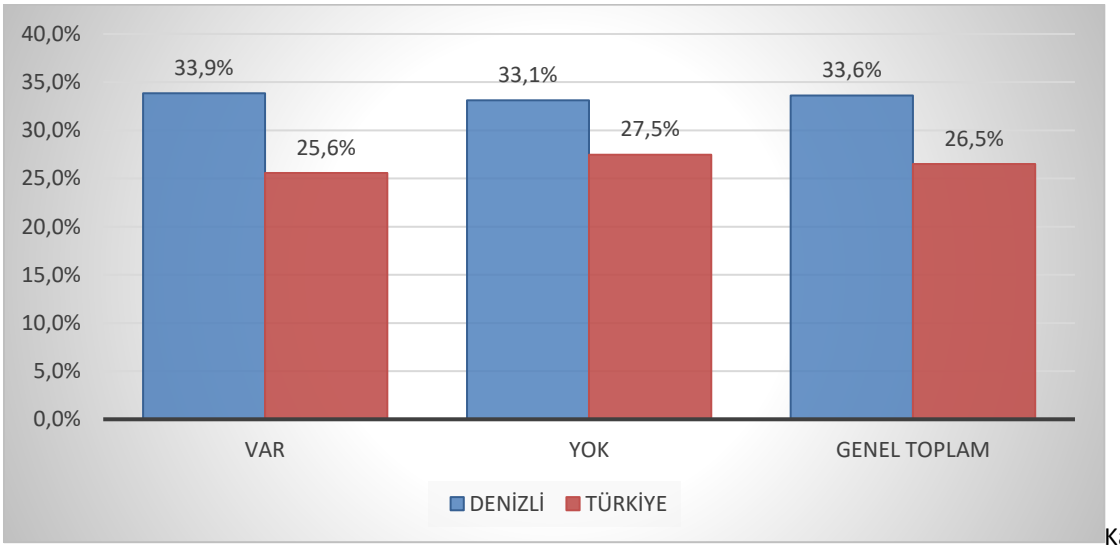

Kaynak: İPA 2017

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde özellikle gece çalışmalarında erkekler daha yoğun bir şekilde çalıştırılmaktadır. Kadın işçilerin gece vardiyasında çalışabilmesi mevzuat açısından da özel düzenlemelere tabidir. Yasal yükümlülükler ve ailevi sorumluluklar gibi sebeplerle vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde erkek işgücünün daha fazla çalışması beklenilen bir durumdur. Gündüz vardiyalarında bu husus geçerli olmasa da genel olarak erkek işgücü tercihinde bir eğilim söz konusudur.

Şekil 9'da söz konusu eğilime ters yönde bir durum olduğu göze çarpmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerleri için kadınların çalışma oranı, vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerine kıyasla daha

fazladır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanların yüzde 33,9'u kadın, yüzde 66,1'i ise erkeklerden oluşmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinde ise kadınların çalışma oranı yüzde 33,1'e düşmektedir. Bu işyerlerinde de erkeklerin nihai olarak daha fazla oranda çalıştığı görülmektedir.

Türkiye ortalamasında vardiyalı çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadınların çalışma durumlarında belirgin bir fark bulunmamaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerindeki çalışanlarda kadınların oranı, vardiyalı çalışma yapılan işyerlerine göre sadece 0,8 puan bir farkla fazladır. Şekilden de görüldüğü üzere bu fark Denizli ilinde ters yönde işlemektedir.

Şekil 10: Sektörlere Göre İşyerlerinin İhracat Yapma Oranı

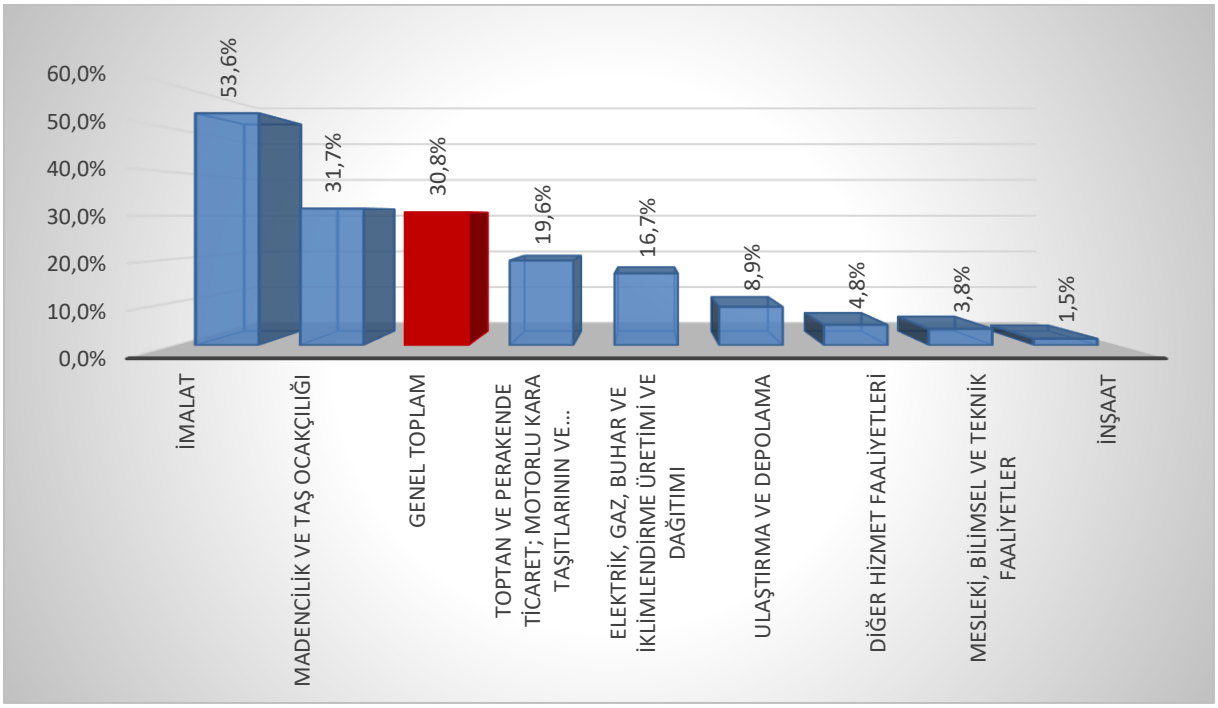

Kaynak: İPA 2017

Denizli ilinde 17 sektörden 8 sektörde bulunan işyerleri ihracat yapmaktadır. İmalat sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 53,6'sı ihracat yapmakta, ikinci sırada ise yüzde 31,7 ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörü bulunmaktadır. Bu iki sektör ihracat yapma oranı anlamında Denizli ili ortalamasına göre yüksek bir seviyededir. Bu oranlar Türkiye ortalaması ile de benzerlik göstermektedir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 24,1'i ihracat yapmakta ve Denizli ilinde olduğu gibi ilk iki sektör olarak yüzde 55,2 ile İmalat ve yüzde 30,3 ile de Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörleri ön plana çıkmaktadır.

Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektöründe söz konusu oranın yüksek çıkmasının en önemli sebebi işyeri sayısının az olmasıdır. Denizli ilinde yoğun olarak İnşaat sektöründe yer alan işverenler olmasına rağmen ihracat yapan işyeri oranı yüzde 1,5 ile son sırada yer almaktadır. İmalat sektörü ilin önemli bir payını oluştururken ihracat yapan işyerlerinde de yoğunluktadır. İmalat sektöründe yer alan işyerlerinin yüzde 53,6'sı ihracat yapmaktadır. Bu sektördeki işverenler için ise ihracat yapma oranı diğer sektörlere nazaran yüksek olması ihracata dayalı olarak ekonomik faaliyet içerisinde bulunmalarını

göstermektedir. İhracat yapan işyerlerinde ise istihdam kapasitesinin ve işgücü verimliliğinin yüksek olması beklenmektedir.

Şekil 11: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

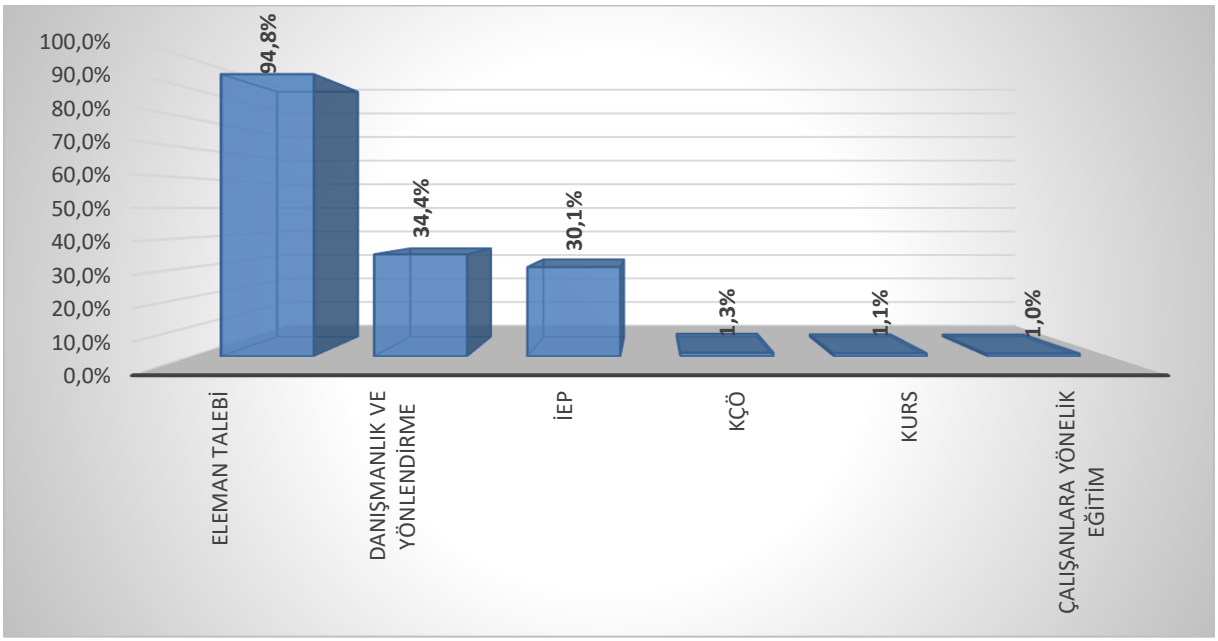

Kaynak: İPA 2017

Denizli ilinde bulunan 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 70,9'u İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Türkiye genelinde ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı yüzde 55,4 olarak gerçekleşerek, bu oran Denizli ili için Türkiye ortalamasının altında bulunmaktadır.

İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olan bu işyerleri ise en çok Eleman Talebi hizmeti almıştır. Bu işyerlerinin yüzde 94,8'i Eleman Talebi hizmetinden yararlanırken yüzde 43,4'ü Danışmanlık ve Yönlendirme alanında İŞKUR ile iletişime geçmişlerdir.

Şekil 12: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

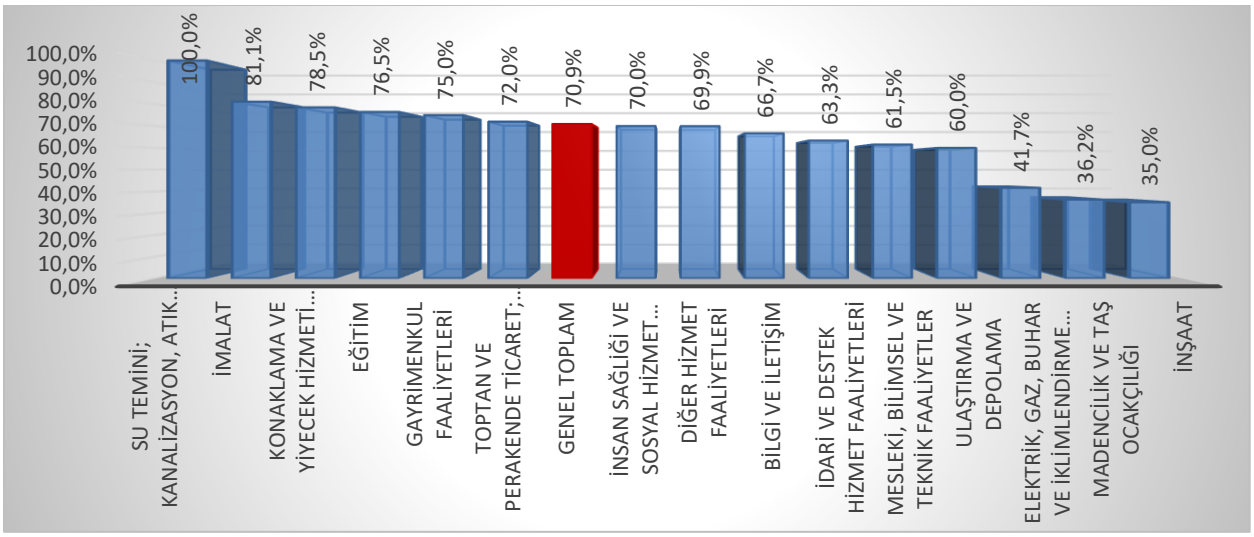

Kaynak: İPA 2017

Şekil 12'de ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları sektörler bazında gösterilmiştir. Denizli ilinde Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektöründe yer alan işyerlerinin hepsi İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. İlin en çok işyerine sahip olan İmalat sektöründe ise bu oran il geneli olan yüzde 70,9'u geçerek yüzde 81,1 seviyesinde gerçekleşmiştir. İlin diğer önde gelen sektörlerinden olan Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri ve Eğitim sektörlerinde bu oran sırası ile yüzde 78,5 ve yüzde 76,5 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 14: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

Sektörler	Çalışanlara Yönelik Eğitim	Danışmanlık ve Yönlendirme	Eleman Talebi	İEP	KÇÖ	Kurs
İmalat	1,5%	36,9%	96,6%	27,4%	1,9%	1,7%
Toptan ve perakende ticaret	-	30,2%	96,5%	32,5%	0,6%	0,6%
İnşaat	2,2%	30,6%	93,7%	15,1%	-	-
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	-	50,0%	93,2%	45,6%	-	-
Ulaştırma ve depolama	-	29,7%	100,0%	22,0%	-	-
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	-	46,1%	100,0%	22,8%	-	-
Eğitim	-	17,1%	65,1%	61,3%	-	-
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	-	23,8%	81,0%	61,9%	4,8%	-
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	-	25,0%	87,5%	43,8%	-	-
Diğer hizmet faaliyetleri	-	14,0%	92,8%	50,2%	-	-
Madencilik ve taş ocakçılığı	-	12,6%	87,4%	-	-	-
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	-	40,0%	80,0%	20,0%	-	-
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	-	-	75,0%	25,0%	-	-
Gayrimenkul faaliyetleri	-	33,3%	66,7%	-	-	-
Bilgi ve iletişim	-	50,0%	100,0%	-	-	-
Genel Toplam	**1,0%**	**34,4%**	**94,8%**	**30,1%**	**1,3%**	**1,1%**

Kaynak: İPA 2017

Denizli ilinde en çok Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektöründe yer alan işyerlerinin İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olduğu belirtilmiştir. Bu ve diğer sektörlerin İŞKUR'un hangi hizmetlerinden daha çok yararlandığı sorusunun cevabı ise yukarıdaki tablo 2'de yer almaktadır. Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektöründeki İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin yüzde 75'i Eleman Talebi Hizmetinden, yüzde 25'i İşbaşı Eğitim Programı hizmetinden faydalanmışlardır. Ancak bu sektörde araştırma kapsamına giren işyeri sayısının düşük olması oranın yüksek çıkmasına sebep olmaktadır.

İmalat sektöründe yer alan işyerleri İŞKUR'un bütün hizmetlerinden yararlanırken Toptan ve perakende ticaret sektörü 'çalışanlara yönelik eğitim1 hizmeti dışında tüm hizmetlerden yararlanmıştır.

Gayrimenkul faaliyetleri ve Bilgi ve İletişim sektöründe faaliyet gösteren firmalar sadece 'danışmanlık ve yönlendirme ile eleman talebi' hizmetlerinden yararlanmıştır.

İŞKUR'dan eleman talebinde yüzde 100 ile en çok Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektörü bulunmaktadır. Oranın bu şekilde çıkmasının sebebi ise bu sektörde çalışma kapsamında sadece 4 iş yerinin bulunması ve bu iş yerlerinin de hepsinin İŞKUR'un hizmetlerinden yararlandığını belirtmesidir. Bu oran İmalat sektöründe yüzde 81,1 ve Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektöründe ise yüzde 78,5 olarak gerçekleşmiştir. İşyeri ağırlığını yoğun olarak elinde tutan bu sektörler İŞKUR'dan eleman talebinde bulunarak personel ihtiyacını karşılamaya çalışmaktadır.

Özellikle kısa çalışma ödeneği almak için diğer sektörlere nazaran İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörü işverenleri daha çok İŞKUR ile temasa geçmiştir. Bu sonuçtan hareketle Denizli ilinde, ekonomik kriz ya da zorlayıcı sebepler dolayısıyla İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründeki işyerlerinin daha çok İŞKUR'dan destek almış olduğu söylenebilir.

Şekil 13'de ise işyerlerinin vardiyalı çalışma, part-time çalışma ve ihracat yapma durumlarına göre işyerlerinin İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları Denizli ili ve Türkiye geneli karşılaştırması yapılarak incelenmiştir.

Şekil 13: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanan İşyerlerinin Özellikleri

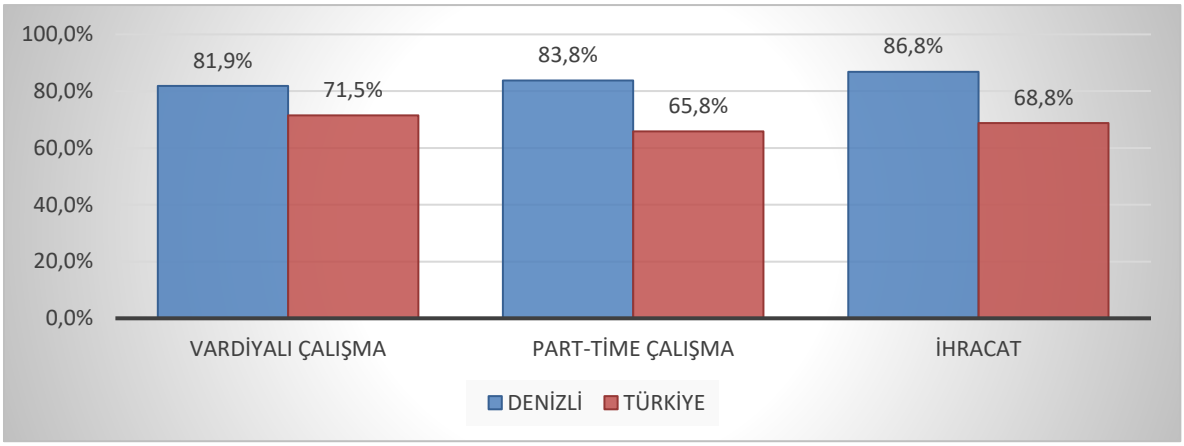

Kaynak: İPA 2017

Türkiye genelinde vardiyalı çalışma yapan işyerlerinin yüzde 71,5'i İŞKUR hizmetlerinden yararlanmaktadır. Denizli ilinde ise bu oran yüzde 81,9 ile Türkiye ortalamasının üstünde gerçekleşmiştir. Denizli ilindeki araştırma kapsamına giren tüm işyerlerinin yüzde 38,9'u vardiyalı çalışma yapmaktadır.

Denizli ilinde işyerlerinin yüzde 30,8'i ihracat yaparken, bu işyerlerinin hepsine yakını İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Söz konusu oran Türkiye genelinin üstündedir.

Denizli ilinde part-time çalışma yapılan işyerlerinin % 86,8'i İŞKUR hizmetlerinden yararlanmaktayken, Türkiye genelinde bu oran % 65,8 düzeyindedir.

Mevcut İstihdam

Denizli ilinde araştırma kapsamına dahil olan 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların verileri Mevcut İstihdam başlığı altında incelenecektir.

Denizli ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 86 bin 652 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 57 bin 21 çalışan erkeklerden, 29 bin 131 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır.

Tablo 15: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

Sektörler	Kadın	Erkek	Toplam
İmalat	20.490	36.441	56.931
Toptan ve perakende ticaret	2.448	6.800	9.248
İnşaat	328	3.488	3.816
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	1.220	2.556	3.776
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	1.546	927	2.473
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	969	1.353	2.322
Ulaştırma ve depolama	233	1.911	2.144
Eğitim	849	622	1.471
Madencilik ve taş ocakçılığı	152	1.199	1.352
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	223	807	1.030
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	447	560	1.007
Diğer hizmet faaliyetleri	164	406	570
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	24	162	186
Gayrimenkul faaliyetleri	13	129	142
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	5	98	103
Bilgi ve iletişim	20	61	81
Finans ve sigorta faaliyetleri	0	0	0
Genel Toplam	**29.131**	**57.521**	**86.652**

Kaynak: İPA 2017

Sektörlere göre dağılımda ise; Denizli ilinde çalışanların önemli bir ağırlığı İmalat sektöründe istihdam edilmektedir. İmalat sektörünün Denizli ili için önemi bu verilerden de anlaşılmaktadır. Erkeklerde yüzde 63,4 oranında, kadınlarda ise yüzde 70,3 oranında İmalat sektöründe istihdam edilme durumu söz konusudur. Toplam çalışan sayıları içinde ise imalat sektöründe çalışma oranı yüzde 65,7 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 15 incelendiğinde Eğitim ve İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörlerinde kadın çalışan sayısının erkek çalışan sayısından daha fazla olduğu gözlemlenmiştir.

Şekil 14: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları

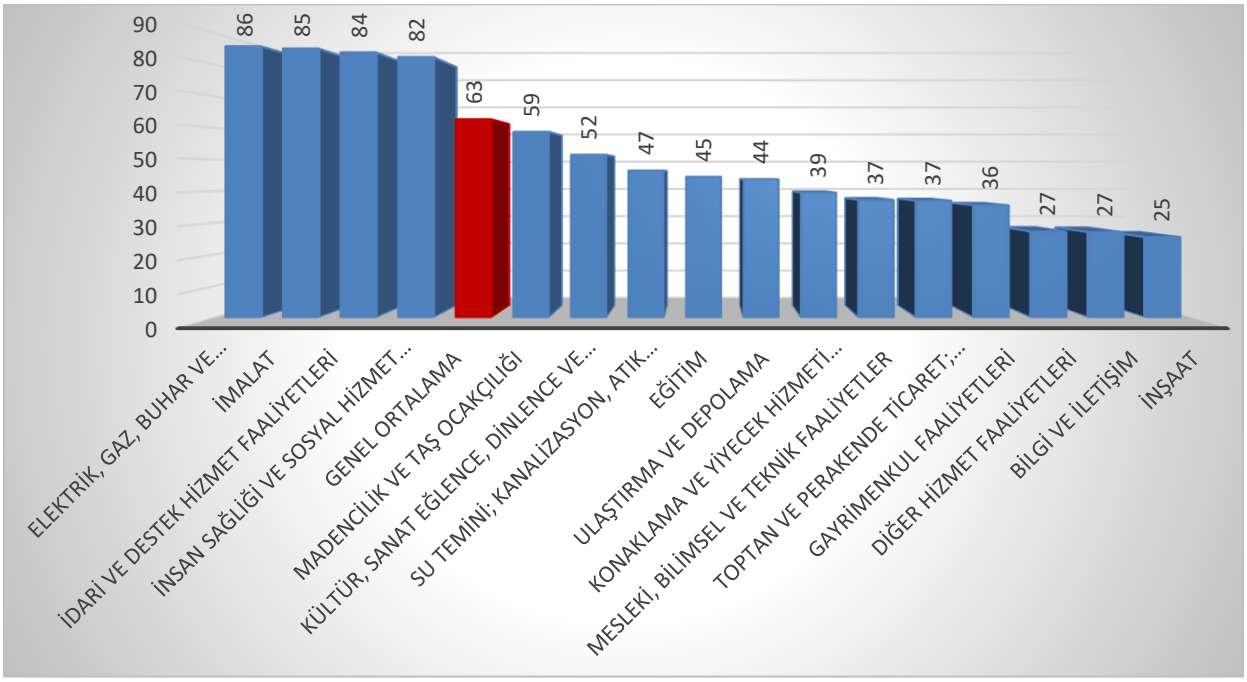

Kaynak: İPA 2017

Yukarıdaki şekil 14'de Denizli ilinde bulunan 20+ istihdamlı işyerlerindeki ortalama çalışan sayıları gösterilmiştir. İl geneline bakıldığında her işyerinde ortalama olarak 63 kişi istihdam edilmektedir. Sektörler özelinde incelendiğinde; ortalama çalışan sayısı en fazla Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektöründe bulunmaktadır. Bu sektördeki işyerlerinde ortalama 86; ikinci sırada bulunan İmalat sektöründe 85 kişi ve üçüncü sırada bulunan İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründe 84 kişi istihdam edilmektedir. Bu üç sektör il geneli ortalamasının üzerinde bulunmaktadır.

İl genelindeki çalışan sayıları, sektörlerden sonra meslek grubu bazında da tablo 16'deki veriler üzerinden değerlendirilebilir.

Tablo 16: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

Meslek Grupları	Kadın	Erkek	Toplam
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	9.219	19.627	28.846
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	5.892	14.443	20.334
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	5.124	5.894	11.018
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	2.807	4.371	7.179
Hizmet Ve Satış Elemanları	1.963	4.765	6.727
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	1.246	4.474	5.721
Profesyonel Meslek Mensupları	2.631	2.882	5.512
Yöneticiler	205	930	1.136
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	44	134	178
Genel Toplam	**29.131**	**57.521**	**86.652**

Kaynak: İPA 2017

Toplam çalışanların içerisinde Tesis Ve Makine Operatörleri ve Montajcılar grubunda çalışanlar önemli bir oranda bulunmaktadır. Toplam çalışanların yüzde 33'ü, erkek çalışanların yüzde 34,1'i ve kadın çalışanların yüzde 31,6'sı bu meslek grubunda bulunmaktadır. İkinci sırada ise Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu yer almakta ve yüzde 23,5 oranında çalışanı barındırmaktadır.

Denizli ilinde kadınların yüzde 9,6'sı Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar, yüzde 9'u Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubunda yer almaktadır. Erkeklerin ise yüzde 7,6'sı Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar ve yüzde 5'i Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubunda yer almaktadır.

Çalışan sayısının en az olduğu meslek grubu ise Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları olmuştur. Denizli ilinin sosyo-ekonomik yapısında ormancılık ya da tarımsal faaliyet anlamında önemli bir ağırlıkta istihdam gerçekleşmemiştir.

Tablo 17: İşyeri Yaşına ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

İşletme Yaşı (Yıl)	Kadın	Erkek	Toplam
0-4	2.901	4.421	7.322
5-9	3.544	8.227	11.771
10-14	3.720	6.319	10.039
15-19	3.332	5.921	9.253
20-24	5.785	10.384	16.170
25+	9.849	22.248	32.097
Genel Toplam	**29.131**	**57.521**	**86.652**

Kaynak: İPA 2017

Tablo 17'de ise çalışanların istihdam edildiği işyerlerinin yaş bilgileri bulunmaktadır. Bu tabloda öne çıkan en önemli husus; genel itibariyle bakıldığında işyerinin yaşı büyüdükçe çalışan sayısı da artmaktadır. En fazla çalışanın bulunduğu işyeri yaş grubu 25 ve daha fazla yıldır faaliyet gösteren iş yerleridir.

Tablo 18: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler

Toplam	Kadın	Erkek
Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı	Makineci (Dikiş)	Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı
Makineci (Dikiş)	Konfeksiyon İşçisi	Şoför-Yük Taşıma
Konfeksiyon İşçisi	Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı	Mermer İşçisi
Mermer İşçisi	Kumaş Paketleme İşçisi	Güvenlik Görevlisi
Temizlik Görevlisi	Temizlik Görevlisi	Pazarlamacı
Şoför-Yük Taşıma	Büro Memuru (Genel)	Büro Memuru (Genel)
Büro Memuru (Genel)	Mermer İşçisi	Makineci (Dikiş)
Kumaş Paketleme İşçisi	Muhasebeci	Temizlik Görevlisi
Güvenlik Görevlisi	Kalite Kontrolcü-Tekstil	Sevkiyat Görevlisi
Kalite Kontrolcü-Tekstil	Kalite Kontrolcü	Cam Mamul İmalatçısı

Kaynak: İPA 2017

Tablo 18'de ise Denizli ilinde cinsiyet bazında en fazla çalışılan meslekler görülmektedir. En fazla çalışanın bulunduğu meslekler sırasıyla; Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı, Makineci (Dikiş), Konfeksiyon İşçisi, Mermer İşçisi şeklinde devam etmektedir.

Kadınların en fazla çalıştığı mesleklere bakıldığında ise ilk ondan farklı olarak Muhasebeci ve Kalite Kontrolcü / Tekstil meslekleri yer almaktadır. Erkeklerde ise Pazarlamacı, Sevkiyat Görevlisi ve Cam Mamul İmalatçısı meslekleri farklılık göstermektedir.

AÇIK İŞLER

Açık işler; işgücü piyasasında işverenlerin ihtiyaçlarını ortaya koyan, gerek meslek gerekse talep edilen beceri ve eğitim düzeyi bilgisini elde etmek suretiyle açılacak olan mesleki eğitim kursları, işverenlere verilmesi muhtemel teşvikler ve iş arayanları doğru mesleklere yöneltmek anlamında alınacak kararları etkileyen önemli verileri içermektedir.

Çalışma kapsamında işyerlerine ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı ve İşyerlerine açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları ve aranma süresi de sorulmuştur. Bu başlık altında açık iş kapsamında derlenen veriler incelenecektir.

Şekil 15: Açık İşi Olan İşyeri Oranı

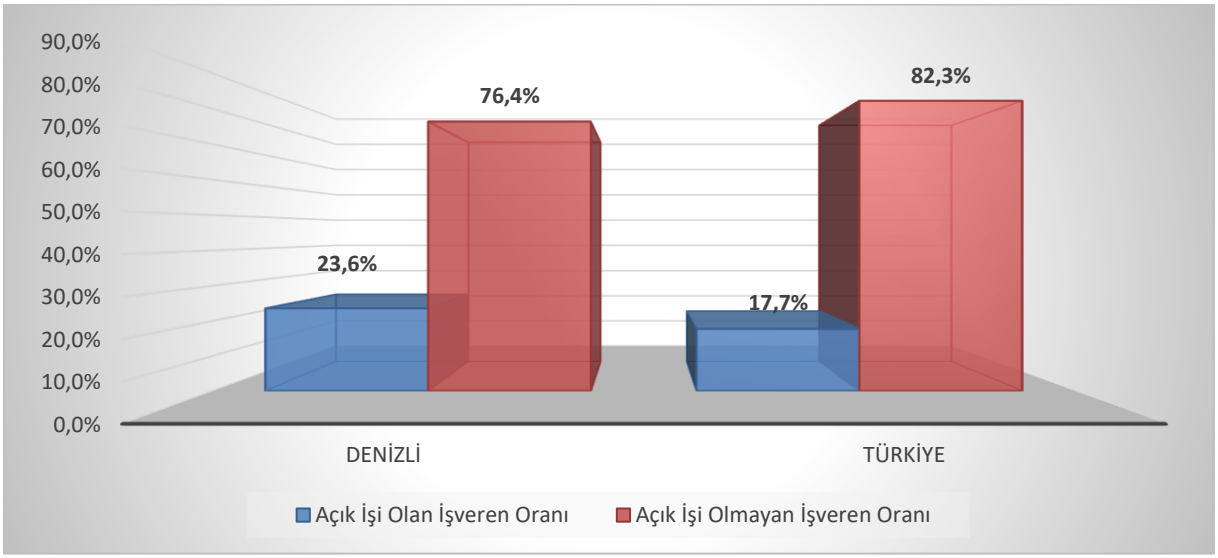

Kaynak: İPA 2017

Denizli ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 23,6'sında açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasının üstünde olup Türkiye geneli için açık işi olan işyeri oranı yüzde 17,7 olarak gerçekleşmiştir.

Denizli ilinde 326 işyerinden bin 620 kişilik açık iş tespit edilmiş olup, sektörlere göre açık iş sayıları tablo 19'da gösterilmiştir.

Tablo 19: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı

Sektörler	Açık İş Sayısı
İmalat	1.118
Toptan ve perakende ticaret	173
İnşaat	112
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	51
Ulaştırma ve depolama	36
Madencilik ve taş ocakçılığı	35
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	33
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	31
Diğer hizmet faaliyetleri	11
Bilgi ve iletişim	10
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	5
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	4
Eğitim	2
Finans ve sigorta faaliyetleri	-
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	-
Gayrimenkul faaliyetleri	-
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	-
Genel Toplam	**1.620**

Kaynak: İPA 2017

Denizli ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda İmalat sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir. Bin 620 kişilik açık işin yüzde 69'una tekabül eden bin 118 kişilik kısmı İmalat sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık iş sayısının yoğun olduğu diğer sektörler ise Toptan ve Perakende Ticaret ve İnşaat sektörleridir.

Tablo 20'de ise sektörler özelinde açık iş oranları ile ilgili sektördeki işyerlerinin açık iş verme oranları gösterilmiştir.

Tablo 20: Sektörlere Göre Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşyeri Oranı

Sektörler	Açık İş Oranı	Açık İşi Olan İşyeri Oranı
Bilgi ve iletişim	11,0%	33,3%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	3,7%	50,0%
İnşaat	2,9%	13,0%
Madencilik ve taş ocakçılığı	2,5%	22,8%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	2,2%	25,0%
İmalat	1,9%	31,4%
Toptan ve perakende ticaret	1,8%	19,7%
Diğer hizmet faaliyetleri	1,8%	15,0%
Ulaştırma ve depolama	1,7%	15,6%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	1,2%	13,3%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0,9%	14,5%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,5%	11,5%
Eğitim	0,2%	3,4%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	-	-
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	-	-
Finans ve sigorta faaliyetleri	-	-
Gayrimenkul faaliyetleri	-	-
Genel Toplam	**1,8%**	**23,6%**

Kaynak: İPA 2017

Açık iş oranı; açık iş sayısının, açık iş sayısı ve mevcut istihdam sayısının toplamına oranlanması suretiyle elde edilmektedir. Tablo 8'den de görüleceği üzere Denizli ilinde açık iş oranı yüzde 1,8 olarak tespit edilmiş olup, bu oran Denizli ilindeki 20+ istihdamlı işyerleri bağlamında her 98 kişilik dolu kadronun yanında yaklaşık 2 kişilik doldurulmayı bekleyen kadronun bulunduğu anlamına gelmektedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 11 ile Bilgi ve iletişim sektörü olarak tespit edilmiştir.

Açık iş verme oranında da Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektörü ön plana çıkmıştır. Bu sektördeki işyerlerinin yüzde 50'sinde açık iş bulunmaktadır. Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektörünü yüzde 33,3 ile Bilgi ve iletişim ve yüzde 31,4 ile İmalat sektörü takip etmektedir. Bir diğer ifadeyle bu sektörlerdeki her 3 işyerinden 1'inde açık iş mevcuttur.

Şekil 16: TGÇM Durumuna Göre Açık İş Oranları

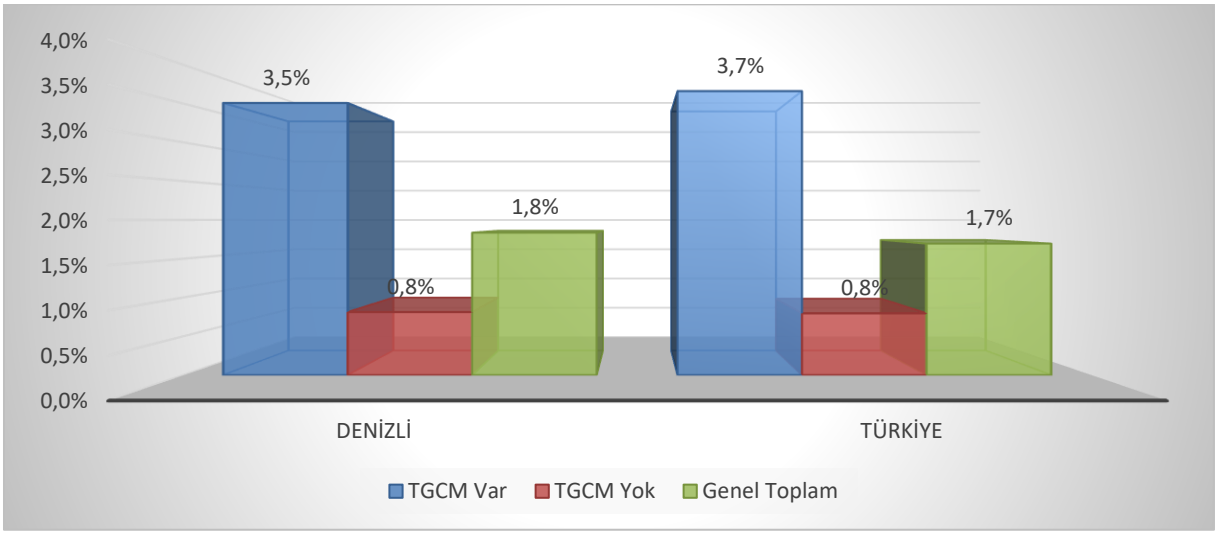

Kaynak: İPA 2017

Denizli ilinde ihtiyaç duydukları mesleklerin temininde güçlük çektiğini bildiren işyerlerinin açık iş oranı yüzde 3,5; teminde güçlük çekmeyen işyerlerinin açık iş oranı ise yüzde 0,8 olarak gerçekleşmiştir. Teminde güçlük çeken işyerlerinde doldurulmayı bekleyen boş pozisyonların daha çok olması doğaldır. İşverenlerin ihtiyaç duydukları alanlarda talep ettiği personeli muhtelif nedenlerle istihdam edememesi bir anlamda söz konusu kadronun boş kalması anlamına gelecektir.

Şekil 17: İhracat, Part Time Çalışma, Vardiyalı Çalışma Yapma Durumuna Göre Açık İş Oranları

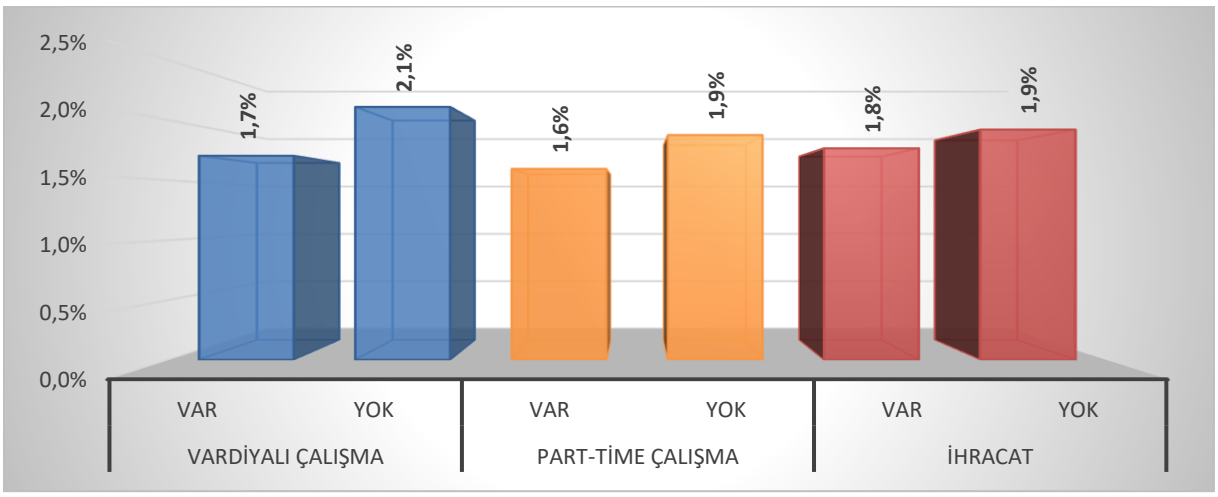

Kaynak: İPA 2017

Denizli ilinde vardiyalı çalışma yapan 20+ istihdamlı işyerlerinin açık iş oranı yüzde 1,7, vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinde ise yüzde 2,1 olarak tespit edilmiştir. Part-time çalışma yapılan işyerlerinde ise açık iş oranı yüzde 1,6, yapılmayan işyerlerinde ise yüzde 1,9'tür. İhracat yapılan işyerlerinde de açık iş oranı yüzde 1,8, yapılmayan işyerlerinde ise yüzde 1,9 olarak tespit edilmiştir. İşyerinin vardiyalı çalışma, part-time çalışma ve ihracat yapması açık iş oranını düşürmektedir. Vardiyalı çalışma ve Part Time Çalışmada açık iş oranı Denizli iline ait olan yüzde 1,8'lik açık iş oranından düşükken İhracat yapılan işyerlerinde bu oran aynıdır.

Şekil 18: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi

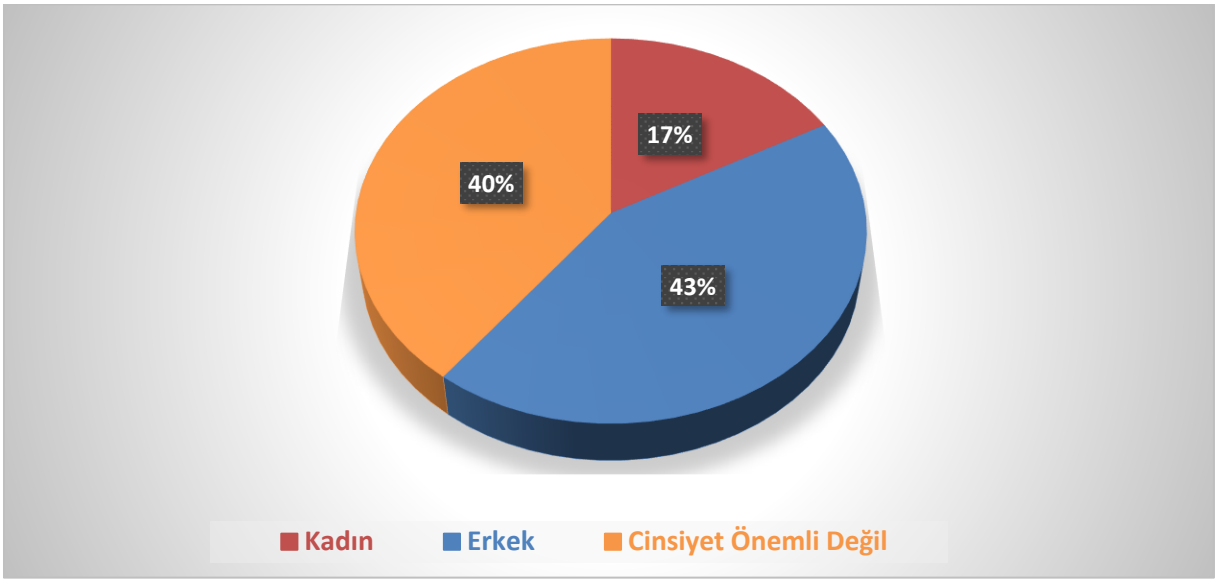

Kaynak: İPA 2017

Yukarıdaki şekil 18'de ise Denizli ilinde araştırma sonucunda elde edilen açık işlerde işverenlerin cinsiyet tercihleri gösterilmektedir. Açık işlerin yüzde 43'ünde işverenlerin erkek işgücü talebi ortaya çıkmaktadır. Kadın işgücü istihdam etme eğilimi ise oldukça düşük düzeyde kalmış ve bu oran yüzde 17 olarak tespit edilmiştir. İşverenler açık işlerinde yüzde 40 oranında belli bir cinsiyet tercihinde bulunmamışlardır. Bu oranlar işverenlerin tercihini analiz etmek anlamında tek başına yeterli olmamaktadır. Zira açık işlerde daha çok hangi meslekte ve hangi beceri düzeyinde talebin olduğu cinsiyet analizinde özellikle gerekli görülmektedir.

Şekil 19: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

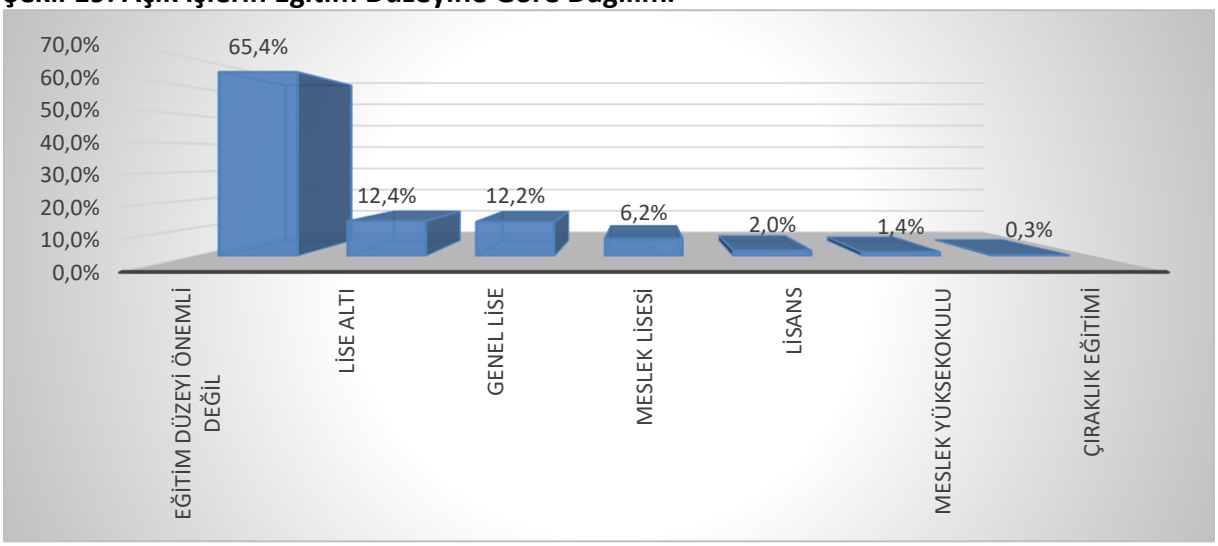

Kaynak: İPA 2017

İşverenlerin ihtiyaç duyduğu ve muhtelif açık iş arama kanallarını kullanarak işgücü talebini ilettikleri açık işlerinde asgari eğitim düzeyi de önemli bir tarafı oluşturmaktadır.

Denizli ilindeki açık işlerin yüzde 65,4'ünde işverenler herhangi bir eğitim düzeyi talep etmemişlerdir. En fazla oranda ikinci sırada bulunan eğitim düzeyi ise lise altı seviyesi olarak görülmektedir. Açık işlerde en az talep edilen eğitim seviyesi ise yüzde 0,3 ile Çıraklık Eğitimdir.

Şekil 20: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

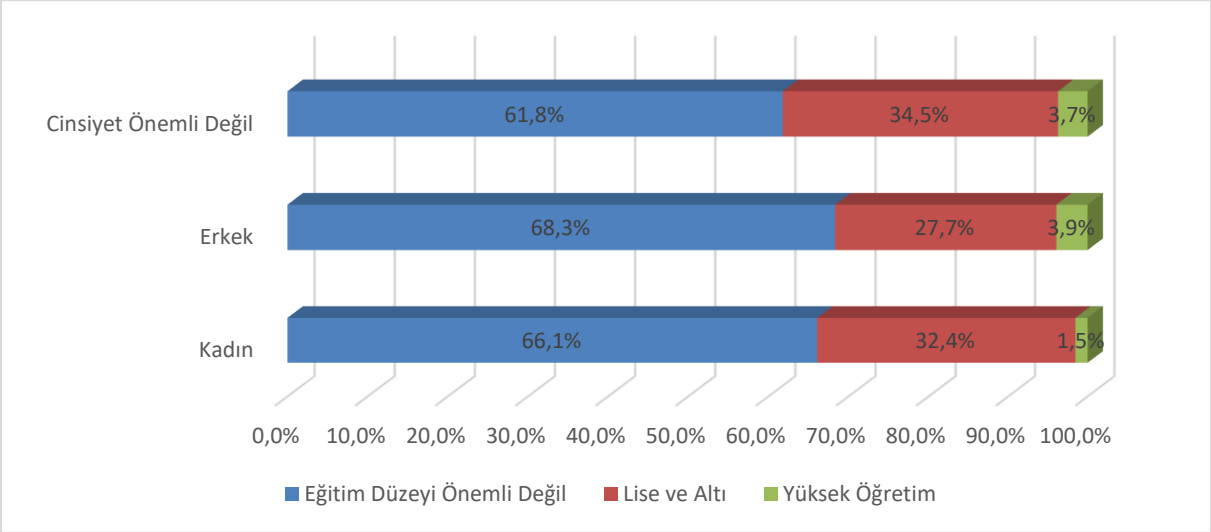

Kaynak: İPA 2017

Şekil 20'de görüleceği üzere eğitim seviyesi fark etmez seçeneği genel olarak ağırlıkta talep edilmiştir. Kadın ve erkek işgücü talebi için bir değerlendirme yapılacak olursa; göze çarpan bir farklılık görülmemektedir. Ayrıca erkeklerde talep edilen açık işlerde herhangi bir eğitim seviyesinin istenmemesi kadınlara göre daha fazladır.

Açık işlerdeki eğitim talepleri cinsiyete göre farklılaşabildiği gibi sektörel düzeyde de birtakım hususları öne çıkarmaktadır. Bazı sektörlerde yüksek düzeyde bir eğitim talebinde bulunulmaktayken bazılarında da işverenler nezdinde herhangi bir eğitim düzeyi talebinde bile bulunulması önem ifade etmemektedir. Tablo 9'da Denizli ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işlerde sektörlere göre talep edilmiş olan eğitim düzeylerine ait veriler bulunmaktadır.

Tablo 21: Açık İşlerde Sektörlere Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi

Sektörler	Eğitim Seviyesi Önemli Değil	Lise ve Altı	Yüksek Öğretim
İmalat	70,6%	26,6%	2,8%
Toptan ve perakende ticaret	53,9%	42,4%	3,6%
İnşaat	48,0%	44,9%	7,1%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	32,9%	67,1%	0,0%
Ulaştırma ve depolama	90,9%	3,0%	6,1%
Madencilik ve taş ocakçılığı	100,0%	0,0%	0,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	46,8%	43,6%	9,6%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	25,8%	74,2%	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	90,0%	10,0%	0,0%
Bilgi ve iletişim	0,0%	100,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	19,9%	0,0%	80,1%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	100,0%	0,0%	0,0%
Eğitim	50,0%	0,0%	50,0%
Genel Toplam	**65,4%**	**31,2%**	**3,5%**

Kaynak: İPA 2017

İmalat sektöründeki açık işlerin yüzde 70,6 gibi bir oranında herhangi bir eğitim düzeyi talebinde bulunulmamıştır. Bu husus da aslında bu işlerin çok nitelik gerektirmeyen meslekler olduğunu ifade etmektedir. Bir diğer ifadeyle lise altı ya da üniversite mezunu işgücü de işe başvuru yapsa işveren nezdinde çok bir anlam ifade etmeyecektir. İşe başvuru yapacak kişiler açısından ise; işin düşük nitelikli olmasından dolayı ortalama ya da daha yüksek bir eğitim seviyesine sahip olanların bu işlere başvuru yapmayacağı da göz önünde bulundurulmalıdır. Madencilik ve taş ocakçılığı ve Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektörlerinde verilen tüm açık iş taleplerinde eğitim düzeyi fark etmez seçeneği tercih edilmiştir. Herhangi bir eğitim düzeyi talep edilmeyen ikinci sektör ise Ulaştırma ve Depolama sektörü olmuştur. Bilgi ve İletişim sektöründe alınan bütün açık iş talepleri ise lise ve altı eğitim seviyesine yöneliktir.

Şekil 21: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

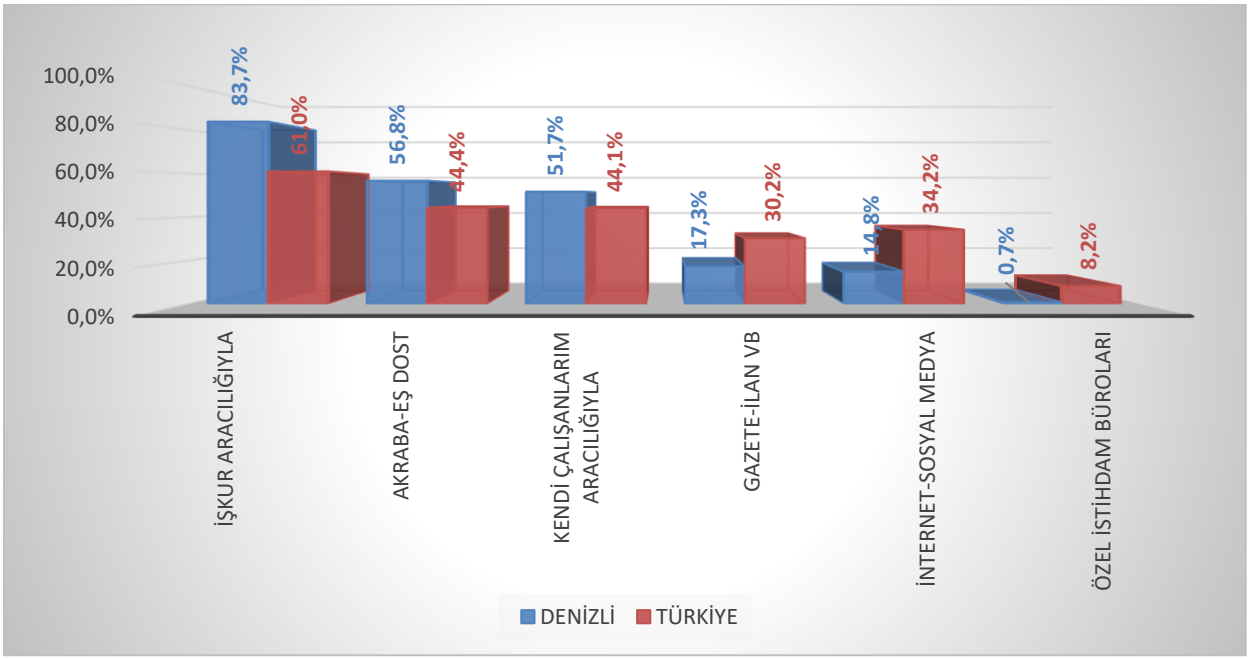

Kaynak: İPA 2017

Açık işlerin hangi arama kanalı ile işgücü piyasasına sunulduğu da özellikle İŞKUR için önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Piyasadaki açık işlerin Kuruma kazandırılması yoluyla daha çok kişiyi işe yerleştirmek için hangi beceri ve eğitim düzeylerinin talep edildiğinin bilinmesi açılacak olan aktif işgücü programlarının etkinliği açısından önem arz etmektedir.

Şekil 21'de Denizli ili ve Türkiye genelinde karşılaştırmalı olarak açık işlerin arama kanalına göre dağılımı mevcuttur. Denizli ilinde 20+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işlerin yüzde 83,7 gibi büyük bir oranını işveren İŞKUR aracılığıyla aramaktadır. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 61 olarak gerçekleşmiştir. Denizli ilinde işverenler daha sonra Araba-Eş Dost arama kanalını kullanmıştır. Açık işlerin yüzde 56,8'i Araba-Eş Dost aracılığı ile aranmaktadır. Özel İstihdam Büroları da Denizli ilinde arama kanalı olarak kullanılmaktadır.

Tablo 22: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyleri ve Arama Kanalları İlişkisi

Eğitim Düzeyi	İŞKUR aracılığıyla	Akraba-Eş Dost	Kendi çalışanlarım aracılığıyla	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	Özel İstihdam Büroları
Eğitim Düzeyi Önemli Değil	83,4%	55,6%	54,3%	15,4%	10,0%	0,0%
Çıraklık Eğitimi	100,0%	100,0%	60,3%	39,7%	0,0%	0,0%
Lise altı	77,3%	68,2%	53,2%	20,4%	25,6%	0,0%
Genel lise	90,0%	69,3%	49,6%	11,1%	25,7%	0,5%
Meslek lisesi	86,5%	30,1%	38,6%	36,8%	16,5%	9,2%
Meslek yüksekokulu	86,8%	42,7%	26,6%	44,0%	28,0%	0,0%
Lisans	83,7%	32,3%	28,8%	12,9%	25,7%	3,2%
Genel Toplam	**83,7%**	**56,8%**	**51,7%**	**17,3%**	**14,8%**	**0,7%**

Kaynak: İPA 2017

Lise Altı ve Meslek Yüksekokulu eğitiminde talep verilen açık işlerde Özel İstihdam Büroları, Çıraklık Eğitim seviyesinde talep edilen açık işlerde ise hem Özel İstihdam Büroları hem de İnternet ve Sosyal Medya arama kanalı hiç kullanılmamıştır. Lise altı eğitim seviyesinde talep edilen açık işlerin yüzde 77,3'ü İŞKUR aracılığı ile aranmaktadır. Genel lise talebinde yüzde 0,5; meslek lisesi talebinde yüzde 9,2; Lisans talebinde ise yüzde 3,2 oranında özel istihdam büroları arama kanalı olarak kullanılmıştır. Meslek lisesi mezunu talep edilen açık işlerin yüzde 86,5'i İŞKUR ile aranmaktadır. Diğer arama kanalları ise daha düşük oranda tercih edilmektedir.

Herhangi bir eğitim seviyesi tercihinde bulunulmayan açık işler için işverenler yüzde 83,4 oranında İŞKUR'u; 55,6 oranında Akraba-Eş Dost arama kanalını ve 54,3 oranında da Kendi Çalışanlarım Aracılığıyla arama kanalını tercih ederken Gazete-İlan vb. ile İnternet-Sosyal Medya arama kanalı daha az tercih edilmiştir.

Şekil 22'de ise İŞKUR hizmetlerinden yararlanan ve yararlanmayan işverenlerin açık işlerindeki arama kanallarının dağılımı incelenecektir.

Şekil 22: Hizmetlerden Yararlanma Durumuna Göre Arama Kanallarının Dağılımı

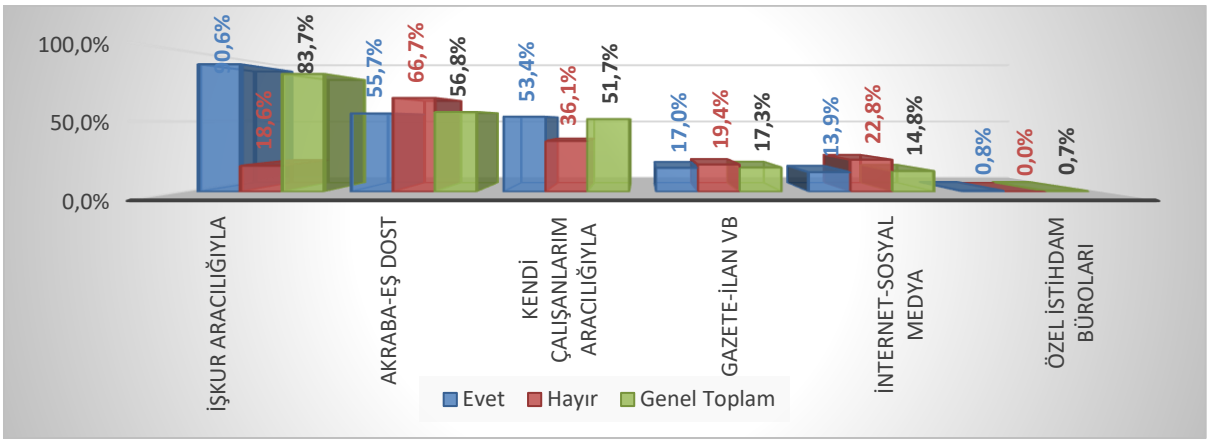

Kaynak: İPA 2017

İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerlerinin açık işlerinde ilk sırada yüzde 90,6 gibi önemli bir oranda İŞKUR ikinci sırada yüzde 55,7 ile Akraba-Eş Dost arama kanalı olarak kullanıldığı tespit edilmiştir. İŞKUR hizmetlerinden yararlanmış olan işverenler açık işlerini de Kuruma bildirme yönünde eğilim sergilemişlerdir. İŞKUR hizmetlerinden yararlanmayan işyerleri açık işlerinin yüzde 66,7'ni Akraba-Eş Dost aracılığı ile karşılamaktadır.

İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerleri açık işleri için Gazete-İlan vb. arama kanalını yüzde 17 oranında kullanırken, Kurum hizmetlerinden yararlanmayan işyerleri açık işlerinde Gazete-İlan vb. arama kanalını yüzde 19,4 oranında kullanmıştır.

Tablo 23: Arama Kanallarından İstenen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceri	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları	Kendi çalışanlarım aracılığıyla	Genel Toplam
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	1	2	2	1	2	1	1
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	2	1	1	2	1	2	2
Takım Çalışması	3	3	5	3	-	3	3
İletişim ve İfade Yeteneği	4	4	3	4	4	4	4
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	5	6	4	5	5	5	5
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	7	7	7	6	6	6	6
Bilgisayar kullanımı	6	8	6	7	6	9	7
Satış ve Pazarlama Becerisi	8	9	8	9	-	7	8
Proje Tabanlı Çalışma	9	5	9	8	3	8	9
Yabancı Dil	10	10	10	10	-	10	10

Kaynak: İPA 2017

Açık işlerde talep edilen asgari eğitim seviyesinden sonra işverenlerin istihdam etmeyi düşündüğü işgücünde aranılan beceriler de planlanacak politikalar için stratejik alan oluşturmaktadır.

Denizli ilinde genel olarak açık işlerde istenen becerilerde ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi gelmektedir. İkinci sırada ise Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ve daha sonra İletişim ve İfade Yeteneği, Takım Çalışması, Satış ve Pazarlama Becerisi, Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme, Bilgisayar Kullanımı, Proje Tabanlı Çalışma, Hesap Yapabilme (Analitik Beceri) ve Yabancı Dil becerisi gelmektedir.

Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, en çok İŞKUR, Akraba-Eş Dost ve kendi çalışanlarım aracılığıyla istenmiştir. Gazete-İlan vb., Özel İstihdam Büroları ve İnternet Sosyal Medya arama kanalında en çok Fiziki ve Bedensel Yeterlilik istenen açık işler talep edilmiştir.

Özel İstihdam Büroları arama kanalı ile aranan açık işlerde Satış ve Pazarlama Becerisi, Yabancı dil ile Takım Çalışması becerisi istenmemiştir. Açık işlerde Takım Çalışması becerisi ise arama kanallarının tümünde son sırada talep edilmiştir.

Tablo 24: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı

DENİZLİ	Açık İş Sayısı
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	7
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	714
Hizmet Ve Satış Elemanları	165
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	474
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	127
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	49
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	56
Profesyonel Meslek Mensupları	24
Yöneticiler	3
GENEL TOPLAM	**1.620**

Kaynak: İPA 2017

Denizli ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 44,1'dir. İkinci sırada Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu bulunmaktadır.

Tablo 25: Meslek Gruplarına göre Açık İş Oranları

DENİZLİ	Açık İş Oranı
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	4,0%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	2,4%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	2,4%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	2,3%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	1,1%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	0,9%
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	0,8%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	0,4%
YÖNETİCİLER	0,3%
GENEL TOPLAM	**1,8%**

Kaynak: İPA 2017

Açık sayısının yanında daha çok açık iş oranları önemlidir. Tablo 25'te meslek gruplarına göre açık iş oranları bulunmaktadır.

Denizli ili için tespit edilen yüzde 1,8'lik açık iş oranı meslek grupları bazında da değerlendirildiğinde açık iş oranı en yüksek oranda yüzde 4 ile Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları meslek grubunda olduğu görülmektedir. Daha sonra ise sırayla Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar ile Hizmet Ve Satış Elemanları gelmektedir.

Tablo 26: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyet Göre Dağılımı

Meslek Grubu	Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	-	0,3%	0,8%	0,5%
Hizmet Ve Satış Elemanları	9,1%	5,2%	16,1%	10,2%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	15,6%	5,4%	7,3%	7,9%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	52,3%	38,3%	46,8%	44,1%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	13,1%	43,8%	20,3%	29,3%
Profesyonel Meslek Mensupları	0,8%	1,2%	2,1%	1,5%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	4,2%	2,1%	4,6%	3,4%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	4,9%	3,8%	1,5%	3,0%
Yöneticiler	-	-	0,5%	0,2%
GENEL TOPLAM	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

Kaynak: İPA 2017

İşverenler kadın işgücü tercihinde bulundukları açık işlerinde yüzde 52,3 oranında Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar; yüzde 15,6 oranında Nitelik Gerektirmeyen Meslekler; yüzde 13,1 oranında Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda istihdam etmek istediğini bildirmişlerdir. Erkek işgücü taleplerinin ise Yöneticiler meslek grubu dışında bütün meslek grubunda olduğu görülmektedir. Öte yandan işverenler erkek işgücü tercihinde bulundukları açık işlerinde yüzde 43,8 oranında Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar; yüzde 38,3 oranında Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubunda istihdam yapmak istediklerini belirtmişlerdir.

Ayrıca yukarıdaki tabloda görülen oranlardan farklı olarak Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubu, herhangi bir cinsiyet tercihinde en fazla oranda bulunmayan bir alan olmuştur. Zira bu meslek grubundaki açık işlerin yüzde 46,8'inde işverenler "fark etmez" seçeneğini tercih etmişlerdir.

Tablo 27'de ise meslek gruplarında talep edilen beceriler öncelik sıralamasına göre sıralanmıştır. Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar için ilk sırada Bilgisayar Kullanımı, ikinci sırada İletişim ve İfade Yeteneği gelmiştir. Daha sonra ise Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ve Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme becerisi ön plana çıkmıştır.

Hizmet ve Satış Elemanları için ise ilk sırada Fiziki ve Bedensel Yeterlilik daha sonra İletişim ve İfade Yeteneği ile Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerileri önemlidir. Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerde Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ve Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi ön plana çıkmıştır.

Profesyonel Meslek Mensuplarında ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Bilgisayar kullanımı ve İletişim ve İfade Yeteneği becerisi talep edilmektedir.

Yöneticiler meslek grubunda en çok talep edilen beceri Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme becerisi olmuştur. Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek gruplarında ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe talep edilmiştir. Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensuplarında ikinci sırada Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme becerisi istenirken Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda ikinci sırada Fiziki ve Bedensel Yeterlilik istenmektedir.

Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlarda ise en çok talep edilen beceri Fiziki ve Bedensel Yeterlilik olurken ikinci sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi bulunmaktadır.

Tablo 27: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Beceri Düzeyi

Beceri	BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	YÖNETİCİLER	Genel Toplam
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	3	3	2	2	1	2	1	1	3	1
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	5	1	1	1	6	1	4	2	-	2
Takım Çalışması	7	4	3	-	5	3	3	3	-	3
İletişim ve İfade Yeteneği	2	2	4	3	3	4	5	6	-	4
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	4	6	5	-	7	5	2	4	1	5
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	6	7	6	-	4	7	8	5	4	6
Bilgisayar kullanımı	1	10	-	-	2	8	7	9	3	7
Satış ve Pazarlama Becerisi	-	5	6	-	-	9	6	7	-	8
Proje Tabanlı Çalışma	9	9	-	-	8	6	9	8	2	9
Yabancı Dil	8	8	-	-	-	-	10	8	-	10

Kaynak: İPA 2017

Tablo 28: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grubu	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları	Kendi çalışanlarım aracılığıyla
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	85,7%	-	71,4%	100,0%	-	28,6%
Hizmet Ve Satış Elemanları	65,6%	15,7%	24,7%	78,4%	-	56,1%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	76,2%	6,5%	5,7%	79,9%	-	65,6%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	62,0%	12,8%	8,8%	81,2%	-	53,1%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	42,9%	25,7%	17,1%	90,8%	1,5%	51,8%
Profesyonel Meslek Mensupları	39,3%	8,6%	12,9%	78,0%	4,3%	30,2%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	66,2%	20,5%	56,5%	83,1%	1,9%	20,8%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	27,6%	37,8%	14,8%	80,9%	4,2%	25,2%
Yöneticiler	67,0%	-	-	100,0%	-	100,0%
GENEL TOPLAM	**56,8%**	**17,3%**	**14,8%**	**83,7%**	**0,7%**	**51,7%**

Kaynak: İPA 2017

Meslek gruplarına göre açık işlerin aranma kanalları değerlendirilecek olursa; İŞKUR'un en yüksek oranda kullanıldığı meslek grupları Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları, Yöneticiler ve Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar olmuştur. Tüm meslek gruplarında en fazla oranda İŞKUR aracılığı ile açık iş talebinde bulunulmuştur.

Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları, Hizmet Ve Satış Elemanları, Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar ve Yöneticiler meslek gruplarından alınan açık işlerde ise Özel İstihdam Büroları arama kanalı hiç kullanılmamıştır.

Tablo 29: Açık İş Olan Mesleklerden İstenen Becerilerde Öncelik Sıralaması

Meslek	Bilgisayar kullanımı	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	İletişim ve İfade Yeteneği	Proje Tabanlı Çalışma	Satış ve Pazarlama Becerisi	Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	Takım Çalışması	Yabancı Dil	Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe
MAKİNECİ (DİKİŞ)	-	3	6	7	5	-	4	2	-	1
MERMER İŞÇİSİ	-	1	-	-	-	-	4	3	-	2
DOKUMA MAKİNELERİ OPERATÖRÜ / DOKUMACI	-	2	5	6	-	-	3	4	-	1
CAM MAMUL İMALATÇISI	-	1	4	2	-	-	-	3	-	-
GARSON (SERVİS ELEMANI)	-	1	-	2	-	5	6	3	5	4
ÜTÜCÜ	-	2	-	-	-	-	-	3	-	1
KUMAŞ PAKETLEME İŞÇİSİ	-	3	-	4	-	-	5	2	-	1
KALİTE KONTROLCÜ-TEKSTİL	-	2	-	5	-	-	3	4	-	1
SATIŞ DANIŞMANI	8	4	6	1	7	2	5	3	9	3
MAKİNE NAKIŞÇISI	-	2	-	5	-	-	4	3	-	1

Kaynak: İPA 2017

Tablo 29'da Denizli ilinde açık işi olan meslekler özelinde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması bulunmaktadır. Makineci (Dikiş) mesleğinde becerilerdeki ilk öncelik Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ve ikinci beceri Takım Çalışması ve üçüncü sırada Fiziki ve Bedensel Yeterlilik yer almaktadır. Mermer İşçisi mesleğinde ise talep edilen becerilerin başında Fiziki ve Bedensel Yeterlilik gelmektedir. Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı mesleği için ise ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi talep edilmiştir. Cam Mamul İmalatçısı mesleğinde ilk sırada Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerisi, ikinci sırada İletişim ve İfade Yeteneği daha sonra Takım Çalışması talep edilmektedir.

Tablo 30: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler

TOPLAM	KADIN	ERKEK
Makineci (Dikiş)	Makineci (Dikiş)	Mermer İşçisi
Mermer İşçisi	Kumaş Paketleme İşçisi	Cam Mamul İmalatçısı
Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı	Makine Nakışçısı	Ütücü
Cam Mamul İmalatçısı	Konfeksiyon İşçisi	Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı
Garson (Servis Elemanı)	Ön Muhasebeci	Şoför (Yolcu Taşıma)
Kumaş Paketleme İşçisi	Satış Danışmanı	Elektrikçi (Genel)
Kalite Kontrolcü-Tekstil	Kalite Kontrolcü-Tekstil	Kablo İmal Makinesi Operatörü
Makine Nakışçısı	Dokuma Sorumlusu	Gaz Altı Kaynakçısı
Satış Danışmanı	Masaj Uygulayıcısı/Masöz	Hamal/Elle Taşıma
Ütücü	Ayakçı (Tekstil)	Madenci (Genel)

Kaynak: İPA 2017

Denizli ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Makineci (Dikiş), Mermer İşçisi, Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı, Cam Mamul İmalatçısı, Garson (Servis Elemanı), Kumaş Paketleme İşçisi, Kalite Kontrolcü-Tekstil, Makine Nakışçısı, Satış Danışmanı ve Ütücüdür.

İşverenlerin açık işlerinde kadın işgücü tercihinde bulundukları en fazla açık iş olan meslekler ise Makineci (Dikiş), Kumaş Paketleme İşçisi, Makine Nakışçısı, Konfeksiyon İşçisi, Ön Muhasebeci, Satış Danışmanı, Kalite Kontrolcü-Tekstil, Dokuma Sorumlusu, Masaj Uygulayıcısı/Masöz ve Ayakçı (Tekstil)dir.

Açık işlerde erkek işgücü tercihinin olduğu en fazla açık iş olan meslekler de Mermer İşçisi , Cam Mamul İmalatçısı, Ütücü, Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı, Şoför (Yolcu Taşıma), Elektrikçi (Genel), Kablo İmal Makinesi Operatörü, Gaz Altı Kaynakçısı, Hamal/Elle Taşıma ve Madenci (Genel)'dir.

Tablo 31: Cinsiyete Göre Açık İşlerde Talep Edilen Becerilerin Öncelik Sıralaması

Beceri	Kadın	Erkek	Cinsiyet Önemli Değil	Genel Toplam
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	1	2	1	1
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	3	1	2	2
Takım Çalışması	2	3	3	3
İletişim ve İfade Yeteneği	5	4	4	4
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	4	5	5	5
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	6	6	7	6
Bilgisayar kullanımı	7	8	6	7
Proje Tabanlı Çalışma	8	7	10	8
Satış ve Pazarlama Becerisi	9	9	8	9
Yabancı Dil		10	9	10

Kaynak: İPA 2017

Kadın ve erkekler için genel toplama göre becerilerde öncelik sıralaması ilk iki sırada farklılık göstermektedir. Kadınlarda ilk öncelik Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi iken, erkeklerde ilk öncelik Fiziki ve Bedensel Yeterlilik olarak tespit edilmiştir. Herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunulmayan açık işlerde ise ilk öncelik Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, ikinci öncelik de Fiziki ve Bedensel Yeterlilik becerisi olarak görülmektedir. Yabancı dilin öncelik sıralamasında bulunduğu açık işlerde ise herhangi bir cinsiyet tercihi ifade edilmemiştir.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Araştırma kapsamında işverenlere son 1 yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri, temininde güçlük çektikleri eleman sayısı ve bunun nedenleri sorulmuştur. Derlenen verilerle Denizli ili işgücü piyasasının talep kısmını daha net görmek hedeflenmektedir. İşverenlerin karşılamakta güçlük çektiği mesleği, sayısını ve hangi nedenlerden ötürü aradığı çalışanı temin edemediğini bilmek, ilin istihdam politikasına da yön vereceğinden araştırmanın temininde güçlük çekilen meslekler bölümü önemli bilgiler içermektedir. Bu kapsamda bu bölümde temininde güçlük çekilen meslekler, sektörler ve meslek grupları bazında incelenecektir.

Şekil 23: Eleman Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı

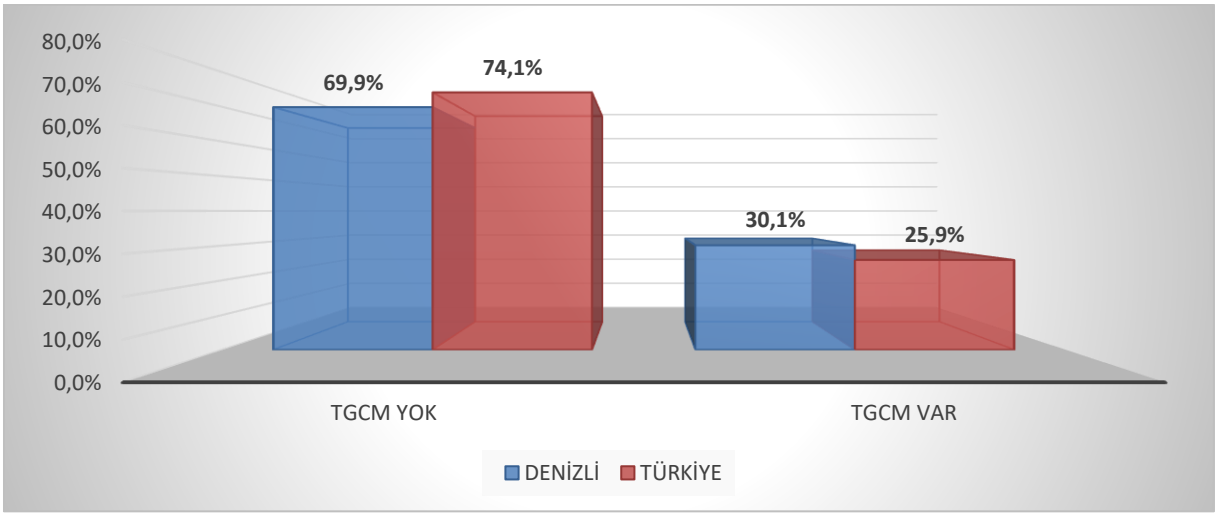

Kaynak: İPA 2017

Araştırma kapsamında yapılan ziyaretler sonucu Türkiye geneli 20 + istihdamlı 99 bin 806 işyerine ulaşılmıştır. Bu işyerlerinden 25 bin 825 tanesinde eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Denizli ilinde ise 20+ istihdamlı bin 381 işyeri çalışmaya cevap vermiş, bunlardan 416 tanesi temininde güçlük çekilen meslek olduğunu ifade etmişlerdir. Yüzde 30,1 ile Denizli ilinin eleman temininde ülke genelinden daha fazla eleman temininde güçlük çektiği görülmektedir.

Şekil 24: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı

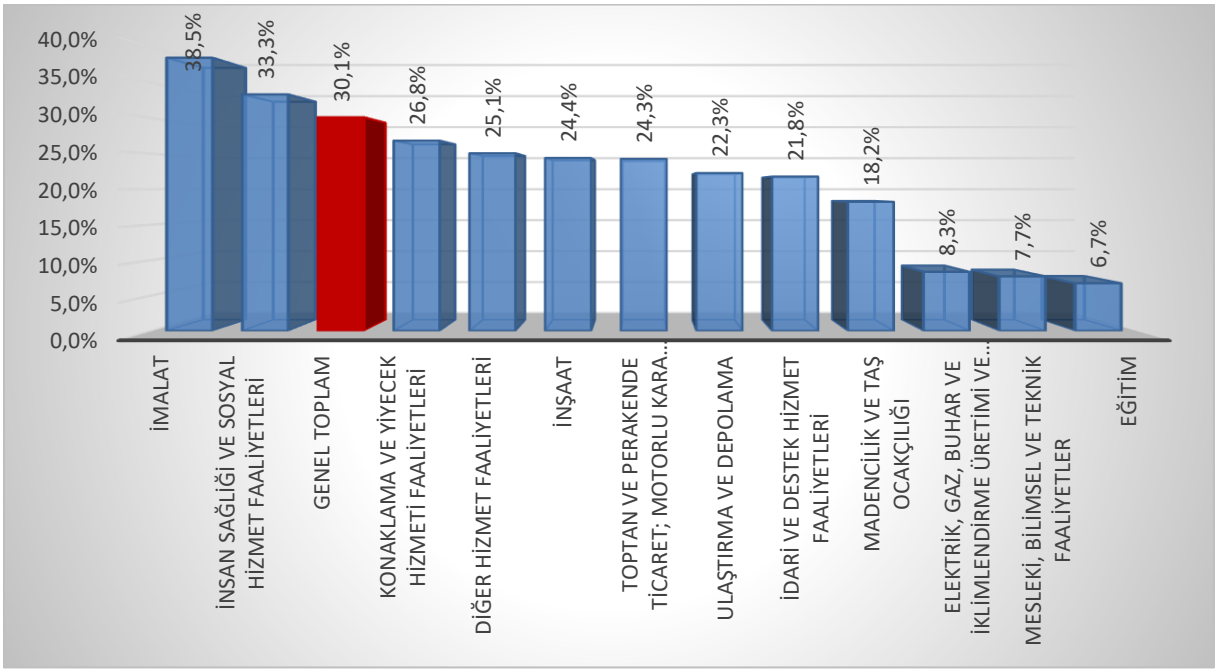

Kaynak: İPA 2017

Denizli ilinde eleman temininde güçlük çeken işyerlerini sektörel olarak incelediğimizde; Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri, Bilgi ve İletişim, Gayrimenkul Faaliyetleri ve Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor sektörlerinde bulunan işyerlerinin eleman temininde güçlük çekmedikleri dikkat çeken bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun yanı sıra eleman temininde en fazla oranda güçlük çeken işyerlerinin İmalat, İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri ile Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektöründe olduğu görülmektedir.

Tablo 32: Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı

Sektörler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı
İmalat	1.220
İnşaat	223
Toptan ve perakende ticaret	162
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	102
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	56
Ulaştırma ve depolama	47
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	31
Madencilik ve taş ocakçılığı	28
Diğer hizmet faaliyetleri	11
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	5
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	3
Eğitim	2
Genel Toplam	**1.891**

Kaynak: İPA 2017

Denizli ilinde bin 891 kişinin temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişi sayıları, sektör bazında incelendiğinde İmalat, İnşaat ve Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Bu üç sektörün temininde güçlük çektiği eleman sayısı, Denizli ilinde toplam temininde güçlük çekilen sayının yüzde 84,9'unu oluşturmaktadır. Söz konusu sektörlerde çalışan sayısının fazla olması sebebi ile temininde güçlük çekilen kişi sayısı da fazladır. Öyle ki Denizli ilinde toplam çalışanların yüzde 80,8'i bu sektörlerde çalışmaktadırlar.

Şekil 25: Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

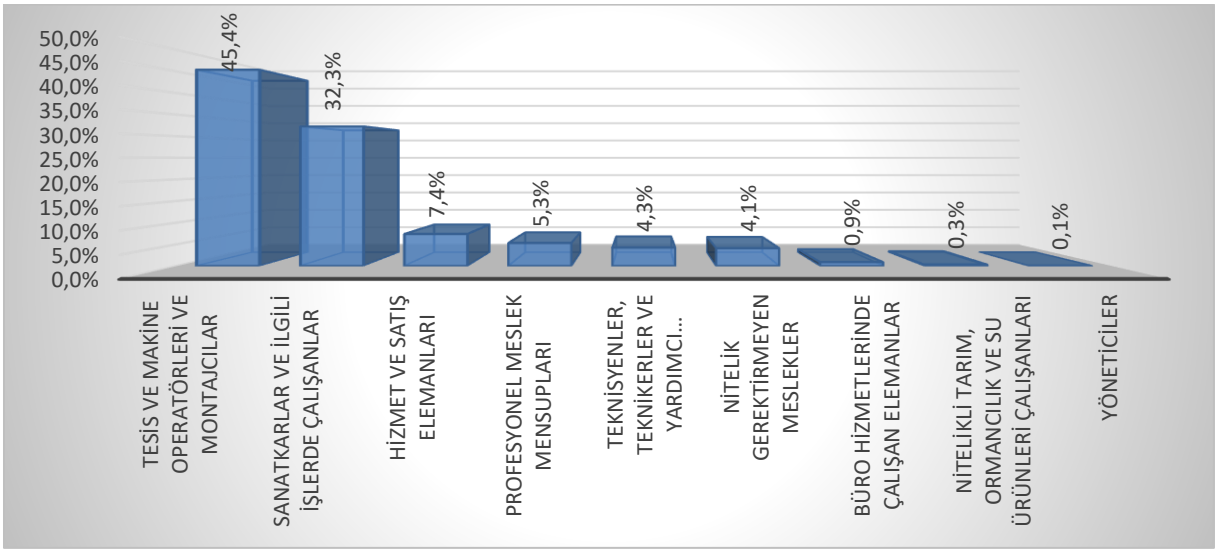

Kaynak: İPA 2017

Denizli ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok 858 kişi ile Tesis Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 45,4'ü bu meslek grubunda yer almaktadır. Bu meslek grubunu Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu takip etmektedir. Türkiye genelinde de 20 + istihdamlı işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranı en yüksek birinci sırada Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunun olması, bu meslek grubunun ihtiyaçlarının sadece Denizli ili ile sınırlı olmadığını göstermektedir. Benzer şekilde araştırma sonuçları göstermektedir ki Yöneticiler meslek grubu hem ülke geneli hem de Denizli ilinde eleman temininde en az güçlük çeken meslek grubudur.

Tablo 33: Mesleklere Göre TGÇM Dağılımı

TGCM	Eleman Sayısı	Oranı
Makineci (Dikiş)	283	15,0%
Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı	162	8,6%
Mermer İşçisi	116	6,1%
Garson (Servis Elemanı)	61	3,2%
Orman Mühendisi	55	2,9%
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	49	2,6%
Gaz Altı Kaynakçısı	43	2,3%
İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)	34	1,8%
Şoför-Yük Taşıma	34	1,8%
Makine Nakışçısı	25	1,3%

Kaynak: İPA 2017

Denizli ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada 283 kişi ile Makineci (Dikiş) mesleği yer almaktadır. Bu mesleği sırasıyla 162 kişi ile Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı, 116 kişi ile de Mermer İşçisi mesleği takip etmektedirler.

Geçtiğimiz yıl gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre temininde güçlük çekilen ilk on meslekle bu yılki araştırma sonuçlarını kıyasladığımızda; Makineci (Dikiş), Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı ve Mermer İşçisi olmak üzere toplam 3 mesleğin yine değişmeyerek ilk sıralarda yer aldıkları görülmektedir. Denizli ilinde söz konusu meslekler, son iki yıldır temininde güçlük çekilen meslekler arasında yer almaya devam etmektedirler.

Makineci (Dikiş), Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı ve Mermer İşçisi mesleklerinin aynı zamanda açık işi en çok olan meslekler arasında ilk onda yer alması, ilin istihdam politikalarına yön vermesi adına dikkate değer bir bilgi şeklindedir.

Şekil 26: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı

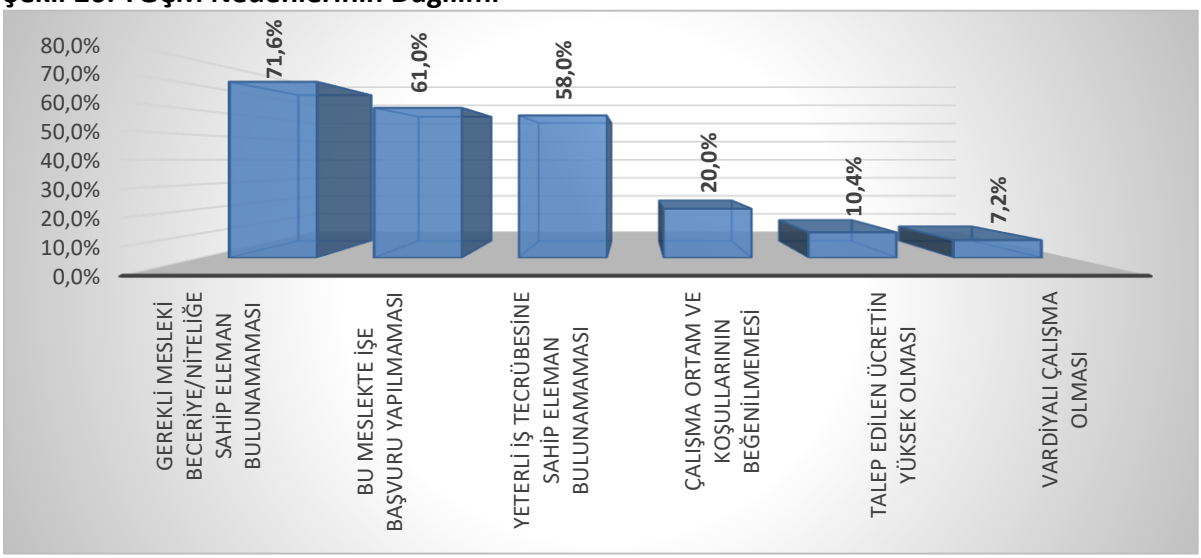

Kaynak: İPA 2017

Denizli ilinde temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması yer almaktadır. Bu neden Türkiye geneli 20 + istihdamlı işyerlerinin TGÇM Nedenleri Dağılımı ile de benzerlik göstermektedir.

Mesleklere Göre TGÇM dağılımı incelenirken, açık işi en çok olan mesleklerle temininde güçlük çekilen mesleklerin benzerlik gösterdiği hatta birçoğunun bire bir aynı olduğu ifade edilmiştir. TGÇM Nedenlerinin Dağılımına bakıldığında ise ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması gelmektedir. Öyle ki bu nedeni ortadan kaldırmaya yarayacak doğru aktif işgücü politikaları üretilip, mevcut açık işler için gereken mesleki beceriye/niteliğe sahip bireyler sağlandığında sadece il geneli değil ülke çapında da talep ve arz dengelenmiş olacaktır.

Şekil 27: İşyeri Durumuna Göre TGÇM Nedenleri

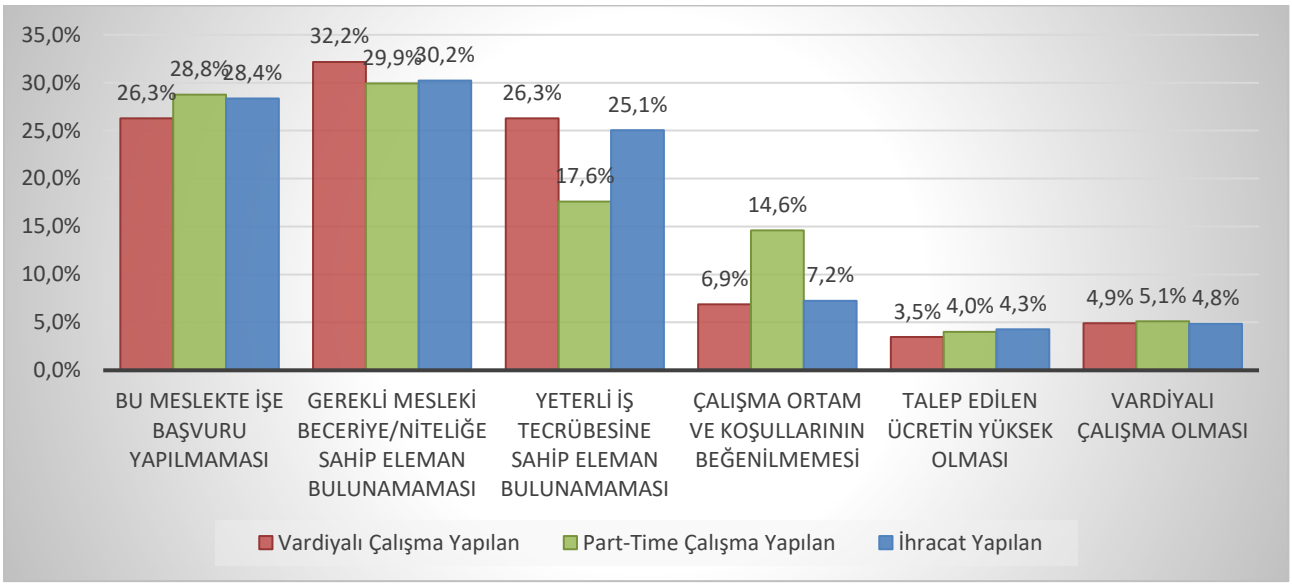

Kaynak: İPA 2017

Denizli ilinde işyerlerinin part-time veya vardiyalı çalışanı olması, işyerinin ihracat yapıp yapmaması gibi işyeri durumuna göre eleman temininde güçlük çekme nedenlerine bakılmıştır. Üç işyeri durumunda da eleman temininde en çok Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması nedeni ile güçlük çekilmektedir.

Tablo 34: Mesleklere Göre TGÇM Nedenleri

TGCM	Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	Talep Edilen Ücretin Yüksek Olması	Vardiyalı çalışma olması
Makineci (Dikiş)	83,9%	73,5%	74,0%	9,1%	3,7%	0,0%
Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı	86,0%	49,7%	70,1%	10,2%	8,9%	3,9%
Mermer İşçisi	52,9%	67,8%	18,0%	49,0%	7,2%	4,5%
Garson (Servis Elemanı)	77,5%	84,4%	74,0%	10,4%	3,5%	3,5%
Orman Mühendisi	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	61,9%	68,0%	72,2%	23,5%	34,1%	0,0%
Gaz Altı Kaynakçısı	67,4%	49,4%	67,4%	28,9%	16,9%	4,8%
İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel)	9,1%	90,9%	0,0%	0,0%	0,0%	90,9%
Şoför-Yük Taşıma	50,2%	40,6%	18,6%	28,6%	9,5%	0,0%
Makine Nakışçısı	95,8%	54,2%	95,8%	0,0%	0,0%	0,0%

Kaynak: İPA 2017

Denizli ilinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerine bakıldığında, Makineci (Dikiş), Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı Gaz Altı Kaynakçısı, Şoför-Yük Taşıma, Makine Nakışçısı olmak üzere toplam on meslekten beş tanesinin temininde güçlük çekilme nedenlerinin en yüksek oranda Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması olduğu görülmektedir.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Ekonomilerde gelecek dönem istihdam eğilimini belirlemek, işgücü piyasasında oluşacak dalgalanmaları önceden görmek ve buna yönelik politikalar geliştirmek için önemli bir araçtır. İşgücü Piyasası Araştırmaları da bu minvalde işverenlere bir sonraki yılda öngördükleri istihdam tahminlerini meslek bazında sorarak gelecek dönem istihdam eğilimleri belirlenmektedir.

Bu bölümde Denizli ilinde 2017 Yılı Nisan-Mayıs dönemi ile bir sonraki yıl aynı döneme tekabül eden zaman aralığı boyunca çalışan sayılarında ne gibi farklılıklar beklendiği, farklılaşmaların hangi mesleklerde ve sektörlerde olacağına dair tahminler üzerinde durulacaktır. Mevsimsel etkileri dışarıda bırakmak adına işverenlere tam bir yıllık dönem içindeki tahminleri sorulmuştur.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen "30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?" sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 18,8'i istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Denizli ilinde işverenlerin yüzde 17,6'sı istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle 10 işyerinden Türkiye genelinde yaklaşık 2'si istihdamın artacağını öngörürken Denizli'de bu sayı 1,8'e gerilemekte olup işverenlerin yakın dönemde

istihdam artışına olumlu baktıkları görülmektedir. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı, ülke genelinde 2,4 olarak öngörürken Denizli ilinde ise ülke geneline yakın olup yüzde 1,2 olarak öngörülmüştür.

Tablo 35: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri

Sektörler	Artış	Azalış	Fikrim Yok	Değişmeyecek
İmalat	18,9%	0,8%	37,2%	43,1%
Toptan ve perakende ticaret	17,6%	0,8%	36,4%	45,2%
İnşaat	18,3%	1,5%	45,9%	34,3%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	14,2%		44,6%	41,1%
Ulaştırma ve depolama	4,5%	4,5%	46,8%	44,3%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	24,4%	2,4%	43,9%	29,2%
Eğitim	3,4%	3,4%	46,5%	46,7%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	23,3%		30,0%	46,7%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	15,4%	3,8%	38,5%	42,3%
Madencilik ve taş ocakçılığı	22,8%		22,8%	54,5%
Diğer hizmet faaliyetleri	15,0%	4,8%	45,1%	35,1%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı			58,3%	41,7%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	25,0%		25,0%	50,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	25,0%			75,0%
Bilgi ve iletişim	33,3%		33,3%	33,3%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor			50,0%	50,0%
Genel Toplam	**17,6%**	**1,2%**	**38,9%**	**42,4%**

Kaynak: İPA 2017

Sektörlere göre istihdam eğilimi incelendiğinde en yüksek oranda artış bekleyen işverenlerin sırasıyla Bilgi ve iletişim, Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri ve Gayrimenkul sektörlerinde olduğu görülmektedir. En fazla azalış bekleyen sektör ise Diğer hizmet faaliyetleridir. Ancak bu sektörde yer alan işyeri sayısının az olması (21 işyeri) göz ardı edilmemelidir. Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri ve Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektöründe yer alan işyerlerinin yarısı gelecek dönemde istihdamlarının değişmemesini beklemektedirler.

Tablo 36: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	NİDO
Bilgi ve iletişim	10	12,3%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	405	10,7%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	161	6,5%
Madencilik ve taş ocakçılığı	84	6,2%
İnşaat	179	4,7%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	92	3,9%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	37	3,7%
Toptan ve perakende ticaret	274	3,0%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	5	2,7%
İmalat	1.010	1,8%
Gayrimenkul faaliyetleri	1	0,7%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	-	-
Finans ve sigorta faaliyetleri	-	-
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	-	-
Eğitim	-4	-0,3%
Diğer hizmet faaliyetleri	-16	-2,7%
Ulaştırma ve depolama	-70	-3,3%
Genel Toplam	**2.167**	**2,5%**

Kaynak: İPA 2017

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinde 2018 Nisan-Mayıs dönemlerinde 2017 Nisan-Mayıs dönemine göre istihdamın yüzde 3,2 artacağı beklenmekte olup Denizli'de ise bu oran, yüzde 2,5 olup ülke genelinin altında kalmıştır.

En fazla istihdam artışı yüzde 12,3 ile Bilgi ve iletişim, yüzde 10,7 ile İdari ve destek hizmet faaliyetleri, yüzde 6,5 ile İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri ve yüzde 6,2 ile de Madencilik ve taş ocakçılığı sektörlerindedir.

İstihdam azalışı beklenen sektörler ise Eğitim, Diğer hizmet faaliyetleri ile Ulaştırma ve depolama faaliyetleridir. İmalat sektörü Denizli ilinde en çok çalışanı barındıran sektördür. Söz konusu sektörde yüzde 1,8'lik bir net istihdam artışı beklenmektedir. Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor, Finans ve sigorta faaliyetleri ve Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektörlerinde ise artış ya da azalış beklenmemektedir.

Tablo 37: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi

Meslek Grubu	Net İstihdam Değişimi	NİDO
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	33	18,7%
Hizmet Ve Satış Elemanları	290	4,3%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	318	2,9%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	733	2,5%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	514	2,5%
Profesyonel Meslek Mensupları	115	2,1%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	100	1,4%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	53	0,9%
Yöneticiler	10	0,9%
GENEL TOPLAM	**2.167**	**2,5%**

Kaynak: İPA 2017

Bütün meslek gruplarında istihdam artışı beklenmektedir. En fazla istihdam artışı beklenen meslek grubu ise 733 kişilik artış ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılardır. En az artış beklenen meslek grubu ise 10 kişilik artış Yöneticiler meslek grubudur.

Çalışan sayısında üçüncü sırada yer alan Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları meslek grubu net istihdam değişim oranında yüzde 18,7'lik bir oran ile ilk sırada yer almaktadır. Ancak bu meslek grubunda çalışan sayısının az olduğu göz önünde bulundurulmalıdır. Bu tabloda oranlar incelendiğinde Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubunun yüzde 4,3'lük oran ile daha somut bilgiler verdiğini söyleyebiliriz.

Tablo 38: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
Makineci (Dikiş)	Servis Rehberi (Okul)
Güvenlik Görevlisi	İnşaat Boyacısı/Boyacı
Mermer İşçisi	Cam Mamul İmalatçısı
Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı	Sağlık Bilgisi Öğretmeni
Temizlik Görevlisi	Mayacı (Hamur)
Hemşire	Satış Temsilcisi / Plasiyer
Kumaş Paketleme İşçisi	Satış Danışmanı
Madenci (Genel)	Muhasebe Meslek Elemanı
Filtre İmal İşçisi	İnşaat Mühendisi
Servis Komisi	Hamal/Elle Taşıma

Kaynak: İPA 2017

Denizli ilinde gelecek dönem, en fazla istihdam artışı olması beklenen meslekler sırasıyla, Makineci (Dikiş), Güvenlik Görevlisi, Mermer İşçisi, Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı, Temizlik

Görevlisi, Hemşire, Kumaş Paketleme İşçisi, Madenci (Genel), Filtre İmal İşçisi ve Servis Komisi meslekleri olup, Servis Rehberi (Okul), İnşaat Boyacısı/Boyacı, Cam Mamul İmalatçısı, Sağlık Bilgisi Öğretmeni, Mayacı (Hamur), Satış Temsilcisi / Plasiyer, Satış Danışmanı, Muhasebe Meslek Elemanı, İnşaat Mühendisi ve Hamal/Elle Taşıma mesleklerinde ise azalış beklenmektedir.

Geçtiğimiz yıl istihdam artışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Makineci (Dikiş), Mermer İşçisi, Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı ve Kumaş Paketleme İşçisi meslekleri istihdam artışı beklenen ilk on meslekte yine yer almaktadır. Buradan Denizli ili için bu mesleklerin son iki yıldır önemini korumaya devam ettiği anlaşılmaktadır.

Şekil 28: İşyeri Özellikleri Bakımından NİDO

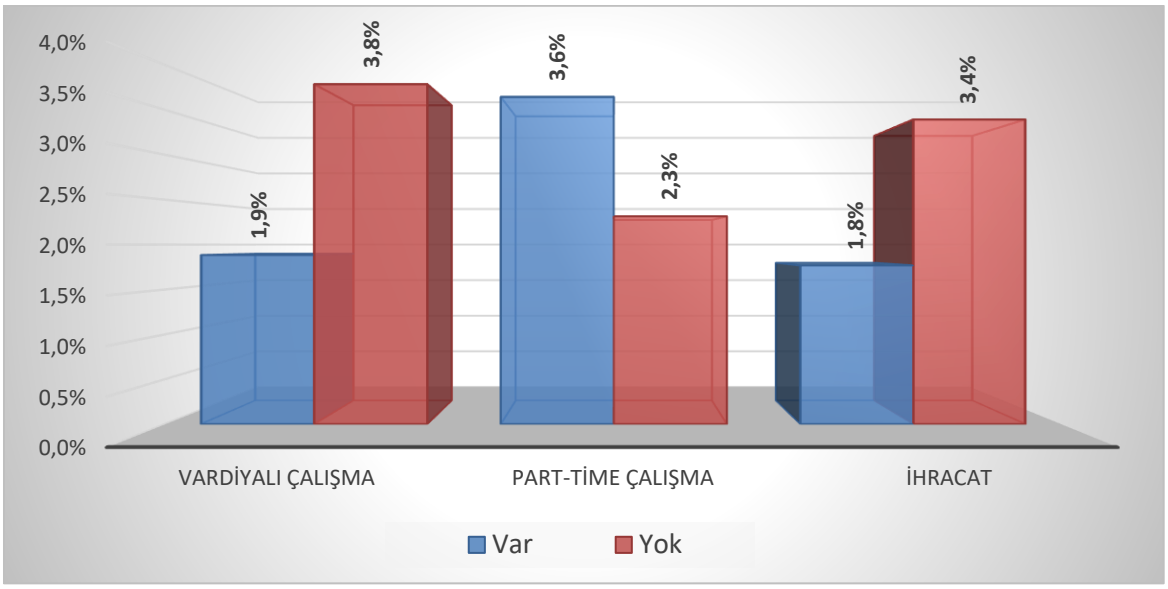

Kaynak: İPA 2017

İşyeri özellikleri bakımından net istihdam değişim oranlarına bakıldığında işyerinin Part Time yapması net istihdam değişim oranını ciddi bir seviyede arttırmaktadır. Denizli iline ait net istihdam değişim oranı yüzde 2,5 iken ihracat yapan işyerlerine ait net istihdam değişim oranı yüzde 3,6'dır. Vardiyalı çalışma işyerinin istihdam artışını olumsuz yönde etkilemektedir. Bu özelliğe sahip işyerlerine ait net istihdam değişim oranları bu özelliğe sahip olmayan işyerlerinin net istihdam değişim oranlarından düşüktür. Ayrıca il geneline ait net istihdam değişim oranının da altında kalmıştır.

SONUÇ

2016 yılında Denizli İlinde gerçekleştirilen İşgücü Piyasası Araştırmasının yapılmasında öne çıkan amaçlardan bir tanesi en genel anlamıyla aktif işgücü politikalarının tümüne veri sağlamaktır. Diğer amaç ise, işgücü piyasasında özellikle de talep açısından ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve beceri gereksinimlerini tespit ederek işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliğin giderilmesine yönelik politika ve önerilerin geliştirilmesine yardımcı olmaktır. Dolayısıyla bu raporun bulguları da ihtiyaçların tespitine yönelik katkı ve öneriler açısından değerlendirilebilir.

İŞKUR veri tabanında çekilen veriler incelendiğinde ise şu sonuçlara ulaşılmıştır: 2016 yılında Denizli Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğüne kayıtlı işsiz sayısı 29 bin 482'dir. Kayıtlı işsizlerin 13 bin 620'si erkek, 15 bin 862'si ise kadındır. Kayıtlı işsizlerin mesleklere göre dağılımı incelendiğinde en fazla kayıt bulunan mesleklerin Beden İşçisi (Genel), Temizlik Görevlisi ve Büro Memuru (Genel) olduğu görülmektedir.

2016 yılında Denizli Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü tarafından alınan açık iş sayısı 43 bin 416'dır. Açık İşlerin mesleklere göre dağılımını incelediğimizde Beden İşçisi (Genel), Makineci (Dikiş), ve Dokuma Makineleri Operatörü/Dokumacı en fazla talep edilen 3 mesleği oluşturmaktadır.

2016 yılı içerisinde Denizli Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü tarafından 12 bin 917 kişi işe yerleştirilmiştir. Bu kişilerin 8bin 121'i erkek, 4 bin 796'sı kadındır.

2016 yılı mesleki kurs verileri incelendiğinde Denizli Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü tarafından bin 441 kurs programı düzenlenmiştir. Düzenlenen kurs programlarında 2016 yılında 6 bin 925 kişi faydalanmıştır.

İşsizlik sigortası fonuna başvurarak ödenek almaya hak kazanan çalışanların sayısı 2016 yılı için incelenmiştir. Buna göre 2016 yılında toplam 11 bin 79 kişi ödenekten faydalanmıştır.

2017 yılı İşgücü Piyasası Araştırmasının alan çalışması örneklemini; Türkiye İstatistik Kurumu ile birlikte tespit edilen ve Denizli İlinde özel sektörde faaliyet gösteren, 20 ve üzeri çalışanı olan işyerleri oluşturmaktadır. Çalışma 3 Nisan – 5 Mayıs 2017 tarihleri arasında yapılmıştır. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ile Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örneklem yöntemiyle çalışılmıştır.

Çalışma kapsamında Denizli İlinde 386 farklı işyerinde toplam bin 620 kişilik açık iş talebi bulunduğu tespit edilmiştir. Buna ek olarak, Denizli'nin "açık iş oranı" yüzde 1,8 olarak hesaplanmıştır. Başka bir deyişle Denizli İlinde her yüz kişilik kadronun 98,2' si dolu, 1,8'i boş olup doldurulmaya

hazırdır. Saha çalışmasında ziyaret edilen işyerlerinin yüzde 23,6'sı açık işi olduğunu belirtmiştir. Açık işler için yaklaşık yüzde 34,6 oranında asgari bir eğitim düzeyi talep edilmektedir. Açık işler için yüzde 0,3 oranında çıraklık eğitimi, yüzde 12,4 oranında lise altı eğitimliler, yüzde 18,4'ü lise ve dengi eğitimliler ve yüzde 3,4 oranında lise üstü eğitimliler tercih edilmektedir. Lisansüstü eğitim düzeyinde eleman talebi alınamaması ve herhangi bir eğitim düzeyi bildirmeyenlerin yüzde 65,4 olması dikkat çekicidir.

Açık işler için talep edilen ek becerilere bakıldığında; ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe Becerisi sonrasında ise Fiziki ve Bedensel Yeterlilik gelmektedir. Daha sonra sırası ile Takım Çalışmasına Uyum, İletişim ve İfade Yeteneği, Bilgisayar Kullanımı, Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme, Hesap Yapabilme, Satış ve Pazarlama, Proje Tabanlı Çalışma ile Yabancı Dil Becerileri gelmektedir.

Sektörlere göre en yüksek açık iş oranı yüzde 11 ile Bilgi ve İletişim sektöründe tespit edilmiştir. Bu sektörü "Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor" sektörü yüzde 3,7 ile "İnşaat" sektörü ve yüzde 2,9 ile izlemektedir.

Denizli ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Makineci (Dikiş), Mermer İşçisi, Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı, Cam Mamul İmalatçısı, Garson (Servis Elemanı), Kumaş Paketleme İşçisi, Kalite Kontrolcü-Tekstil, Makine Nakışçısı, Satış Danışmanı ve Ütücüdür.

Araştırma kapsamında işyeri ziyaretleri sırasında görüşülen işverenlere hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri sorulmuştur. Eleman temininde en fazla güçlük çekilen meslekler; Makineci (Dikiş), Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı, Mermer İşçisi, Garson (Servis Elemanı) Orman Mühendisi, Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik), Gaz Altı Kaynakçısı, İplik Eğirme Operatörü (Ring/Vater/Vargel), Şoför-Yük Taşıma ve Makine Nakışçısı meslekleridir.

Denizli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçları 30 Nisan 2017 tarihi itibariyle istihdamda 2 bin 167 kişilik net artışın beklendiğini göstermektedir. Başka bir deyişle, işverenler çalışmanın yapıldığı referans döneme kıyasla, 30 Nisan 2018 tarihinde istihdamın net olarak yüzde 2,5 artmasını beklemektedir.

30 Nisan 2018 tarihinde sektörler itibariyle net istihdam değişimi tahminlerine oransal olarak bakılacak olursa, en yüksek net istihdam artışı beklenen üç sektörün; yüzde 12,3 ile Bilgi ve iletişim, yüzde 10,7 ile İdari ve destek hizmet faaliyetleri ve yüzde 6,5 ile İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörleri olduğu görülecektir.

Denizli ilinde gelecek dönem, en fazla istihdam artışı olması beklenen meslekler sırasıyla, Makineci (Dikiş), Güvenlik Görevlisi, Mermer İşçisi, Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı, Temizlik Görevlisi, Hemşire, Kumaş Paketleme İşçisi, Madenci (Genel), Filtre İmal İşçisi ve Servis Komisi meslekleri olup, Servis Rehberi (Okul), İnşaat Boyacısı/Boyacı, Cam Mamul İmalatçısı, Sağlık Bilgisi Öğretmeni, Mayacı (Hamur), Satış Temsilcisi / Plasiyer, Satış Danışmanı, Muhasebe Meslek Elemanı, İnşaat Mühendisi ve Hamal/Elle Taşıma mesleklerinde ise azalış beklenmektedir.

EKLER

EK 1: 2017 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU

IŞKUR

2017 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

2017 YILI İPA İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim iş-yerlerine 3.114 TL (üçbinyüzondört Türk Lirası) İdari Para Cezası verilir.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. **İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.**

Kapsam

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhase-be müdürleri tarafından doldurulması gerektirmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve araştırmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Ornek No	:.....
Işyerinin Yasal Unvanı	:.....

1

ADRES BİLGİLERİ

İL /İLÇE :.....
MAHALLE: .....
CADDE/SOKAK :.....
İÇ/DIŞ KAPI NO :.....
TELEFON/FAKS/E-POSTA :.....

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı : ..... Unvanı :.....
Tarih : ..... Telefonu : .....
E-Posta :..... İmza/Kaşe: .....

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih			
İmza			

1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.

.....

2) İŞKUR'un hizmetlerinden faydalanıp faydalanmadığınızı belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐ (4. Soruya geçebilirsiniz)

3) İŞKUR'un hangi hizmetlerinden faydalandığınızı belirtiniz.
(Birden fazla seçenek işaretlenebilir) (Cevapladıktan sonra 5. Soruya geçebilirsiniz)

Eleman Talebi ☐
Çalışanların Mesleki Eğitimi ☐
Kısa Çalışma Ödeneği ☐
İşbaşı Eğitim Programları ☐
Mesleki Eğitim Kursu ☐
Danışmanlık ve Yönlendirme ☐

4) İŞKUR'un sunmuş olduğu hizmetlerden faydalanmama nedeninizi belirtiniz.

☐ İŞKUR hizmetlerinden haberdar değilim.
☐ İŞKUR'un sunduğu hizmetlere ihtiyaç duymadım.
☐ İŞKUR'un sunduğu hizmetlere diğer kaynaklardan ulaşıyorum.
☐ Diğer (Belirtiniz).....

5) İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

6) İşyerinizde ihracat yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

7) İşyerinizde kısmi süreli (part-time) çalışanın olup olmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

↓

(.....kişi kısmi süreli çalışmaktadır)

BÖLÜM I- MEVCUT İSTİHDAM

8) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
TOPLAM			

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER

9) Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyormusunuz?

9.1) Eleman aramıyoruz. → 10.Soruya geçiniz.

Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Lise altı 2. Çıraklık 3. Genel lise 4. Meslek L. 5. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisansüstü 8. Herhangi bir eğitim düzeyi aramıyorum.	Açık işiniz için cinsiyet tercihini belirtiniz? 1. Kadın 2. Erkek 3. Cinsiyet önemli değil	Talep Edilen Beceriler * 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (Analitik beceri) 4. İletişim ve ifade yeteneği 5. Proje tabanlı çalışma 6. Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve inisiyatif alabilme 8. Takım çalışması 9. Yabancı Dil 10. Yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe			Ilgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz ** 1. Akraba-Eş Dost 2. Gazete-İlan, vb. 3. İnternet-Sosyal Medya 4. İŞKUR aracılığıyla 5. Kendi çalışanlarım aracılığıyla 6. Ozel Istihdam Büroları		
				1	2	3	1	2	3

*Önem derecesine göre **EN FAZLA** 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAYINIZ. (1- En önemli)
Kullandığınız arama kanallarından **EN AZ 1 tanesini işaretleyiniz.

BÖLÜM III - 30 NİSAN 2018 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

10) 30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet ☐	→	10.1'e geçiniz.
	Hayır ☐	→	11. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐	→	11. soruya geçiniz.

10.1) 30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış

11) 30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet ☐	→	11.1'e geçiniz.
	Hayır ☐	→	12. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok ☐	→	12. soruya geçiniz.

11.1) 30 Nisan 2018 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

12) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu meslekler-de temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

12.1) Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. → 13.Soruya Geçiniz.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni* 1. Bu meslekte **yeterli** işe başvuru yapılmaması 2. Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortam ve şartlarının beğenilmemesi 5. Talep edilen ücretin yüksek olması 6. Vardiyalı çalışma olması					
		1	2	3	4	5	6

*Birden Fazla Seçenek İşaretlenebilir.

BÖLÜM V – İŞGÜCÜ PİYASASINA GENEL BAKIŞ

13) Şu anda herhangi bir istihdam teşvikinden yararlanıyor musunuz?

Evet ☐ Hayır ☐

14) İşyerinizde Geçici Koruma Statüsünde (Suriyeli, Irak) işgücü istihdam etmek (çalışma iznine tabi olarak) ister misiniz?

Evet ☐ Hayır ☐

15) Büyükanne ödeneğinin yaygınlaştırılmasının kadınların işgücü piyasasına girişini arttıracağını düşünüyor musunuz?

Evet ☐ Hayır ☐ Etkilemez ☐

16) Kıdem tazminatına ilişkin yeni bir düzenleme yapılmasını ister misiniz?

Evet ☐ Hayır ☐ Fikrim Yok ☐

17) Kıdem Tazminatı uygulamasının Devlet garantisindeki bir fona devredilmesi hakkındaki düşüncenizi belirtiniz.

Olumlu ☐ Olumsuz ☐ Fikrim Yok ☐

18) 2016 yılında getirilen doğuma bağlı izinlerin kadın istihdamını nasıl etkilediğini/etkileyeceğini belirtiniz.

Olumlu ☐ Olumsuz ☐ Değişmeyecek ☐

19) Sendikaların işgücü piyasasına ilişkin politikalar üretimine katkısının olduğunu düşünüyor musunuz?

Evet ☐ Hayır ☐

2017 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.
İşveren/İşveren Temsilcisi görüşleri:
Ziyaretçinin görüşleri: